

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

TECHNISCH RAPPORT PRIMAIR ONDERWIJS

DE STAAT VAN HET ONDERWIJS 2024

17 april 2024

1	Inleiding	3
2	Databronnen en definities	4
2.1	Databronnen.....	4
2.1.1	<i>Leerlinggegevens</i>	<i>4</i>
2.1.2	<i>Toezicht op besturen en scholen.....</i>	<i>4</i>
2.1.3	<i>Vragenlijst speciaal basisonderwijs</i>	<i>5</i>
2.1.4	<i>Funciemix dataset</i>	<i>5</i>
2.2	Definities.....	5
2.2.1	<i>Algemeen</i>	<i>5</i>
2.2.2	<i>Achtergrondgegevens leerling</i>	<i>5</i>
2.2.3	<i>Achtergrondgegevens school.....</i>	<i>8</i>
3	Kwaliteit van het onderwijs.....	9
3.1	De kwaliteit van scholen.....	9
3.1.1	<i>kwaliteitsonderzoeken.....</i>	<i>9</i>
3.1.2	<i>Herstelonderzoeken</i>	<i>10</i>
3.1.3	<i>Berekende oordelen.....</i>	<i>11</i>
3.1.4	<i>nieuwe scholen</i>	<i>11</i>
3.2	De kwaliteit van besturen	12
3.2.1	<i>Bestuursoordelen</i>	<i>12</i>
4	Basisvaardigheden	13
4.1	Vragenlijst speciaal basisonderwijs	13
4.1.1	<i>Uitstroom ten opzichte van ontwikkelingsperspectief in het speciaal basisonderwijs.....</i>	<i>13</i>
4.1.2	<i>Functioneringsniveau begrijpend lezen en rekenen-wiskunde speciaal basisonderwijs.....</i>	<i>13</i>
5	Kansengelijkheid en schoolloopbanen	14
5.1	Eindtoetsen	14
5.1.1	<i>Deelname aan eindtoets in basisonderwijs.....</i>	<i>14</i>
5.1.2	<i>Deelname aan eindtoets speciaal basisonderwijs</i>	<i>16</i>
5.2	Adviezen	17
5.2.1	<i>Adviezen basisonderwijs.....</i>	<i>17</i>
5.2.2	<i>Adviezen speciaal basisonderwijs.....</i>	<i>23</i>
5.2.3	<i>Adviezen nieuwkomers.....</i>	<i>27</i>
5.3	Analyses schoolverschillen in advisering	31
5.3.1	<i>Samenhang afhankelijke variabelen met schoolweging en schoolgrootte</i>	<i>31</i>
5.3.2	<i>Regressies onderadvisering, overadvisering, herziening en proportie leerlingen met een lager definitief advies dan toetsadvies</i>	<i>36</i>
6	Onderwijsprofessionals	40
6.1	Analyses mobiliteit onderwijspersoneel.....	40
6.1.1	<i>Instroom, uitstroom en verschil in- en uitstromend lesgevend personeel</i>	<i>40</i>

1 Inleiding

Dit is het technische rapport dat ten grondslag ligt aan de informatie rond het primair onderwijs van de Staat van het Onderwijs 2024. In dit rapport vindt u de verantwoording van onderzoeksgegevens die zijn gebruikt bij analyses voor het primair onderwijs. Er wordt gebruik gemaakt van zowel informatie die verzameld is door inspecteurs als van informatie uit secundaire databronnen. Het rapport volgt zoveel mogelijk de thema-indeling van de Staat van het Onderwijs 2024.

2 Databronnen en definities

In dit hoofdstuk worden de bronnen en definities beschreven die gebruikt zijn voor de analyses.

2.1 Databronnen

2.1.1 *Leerlinggegevens*

2.1.1.1 DUO-BRON

Vanuit DUO krijgt de Inspectie van het Onderwijs inschrijvings- en toetsbestanden (BRON), ook wel 1-cijferbestanden genoemd, met gegevens per leerling als: achtergrondkenmerken, eindtoets- en examengegevens. De 1-cijferbestanden zijn gebaseerd op afspraken tussen ketenpartners als het Ministerie van OCW, CBS, DUO, de inspectie van het Onderwijs en koepelorganisaties, om zo op een eenduidige manier onderwijsgegevens te ontsluiten volgens van tevoren vastgestelde definities. Dit betreft de inschrijving van leerlingen op peildatum 1 oktober van het betreffende schooljaar. Voor de analyses worden altijd alleen de hoofdschrijvingen (dit is een geldige inschrijving op de peildatum, altijd bekostigd) meegenomen.

Ten aanzien van het gebruik van de 1-cijferbestanden is er dit jaar een verandering ten opzichte van voorgaande Staat van het Onderwijs edities. Het meest recente 1-cijfer inschrijvingsbestand (peildatum 1 oktober 2023) wordt in dit technisch rapport niet meegenomen. Dit betekent dat er geen analyses op schooljaar 2023-2024 worden gedaan en deze niet in dit technisch rapport worden gerapporteerd. Dit technisch rapport bevat derhalve enkel analyses die in het verleden jaar niet gedaan zijn (eindtoetsen en examens). Overige gegevens van schooljaar 2022 en 2023 zijn te vinden in het technisch rapport van vorig jaar:

<https://www.onderwijsinspectie.nl/documenten/rapporten/2023/05/10/technisch-rapport-monitoring-primair-onderwijs-2023>.

2.1.1.2 CBS

Om de leerlinggegevens te verrijken zijn de BRON-data op individueel niveau gekoppeld aan CBS-gegevens. Hierdoor kan gebruikt gemaakt worden van het opleidingsniveau en inkomen van de ouders van leerlingen. In sectie 3.2 komen de gebruikte definities aan bod.

2.1.2 *Toezicht op besturen en scholen*

Het toezicht op besturen en scholen omvat meerdere activiteiten. We onderzoeken besturen eens in de 4 jaar (vierjaarlijks onderzoek). Binnen het vierjaarlijks onderzoek kijken we ook naar een deel van de scholen want op schoolniveau verifiëren we of de besturing door het bestuur effectief is en of het bestuur (be)stuurt op basis van een actueel beeld van de kwaliteit. Ook tussentijds doen we onderzoek op scholen. Jaarlijks bezoeken we een deel van de scholen steekproefsgewijs, of als er risico's zijn of in het kader van stelselonderzoek. Onderzoeken kunnen zowel aangekondigd als onaangekondigd plaatsvinden.

Inspecteurs geven oordelen op standaarden uit het waarderingskader. Voor besturen zijn dit standaarden binnen het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie (BKA) en voor scholen onderscheiden we 4 kwaliteitsgebieden waarbinnen standaarden worden beoordeeld: Onderwijsproces (OP), Veiligheid en

schoolklimaat (VS), Onderwijsresultaten (OR), en Sturen, kwaliteitszorg en ambitie (SKA). Of een standaard als voldoende of onvoldoende wordt beoordeeld, is alleen gebaseerd op de vraag of het bestuur of de school voldoet aan de deugdelijkheidseisen. In 2023 hebben niet alle onderzoeken bij besturen doorgang kunnen vinden. Besturen die als een laag risico zijn ingeschat, zijn vaker niet uitgevoerd. Hierdoor is er geen sprake van een volledig landelijk representatief beeld.

Om beter zicht te krijgen op hoe het Nederlandse onderwijs ervoor staat, voert de inspectie vanaf september 2023 steekproefsgewijs kwaliteitsonderzoeken (sko's) uit op scholen in het primair, voortgezet en speciaal onderwijs. We onderzoeken daarbij scholen op een aantal standaarden uit het onderzoekskader (herziening augustus 2023). In het Technisch rapport steekproef kwaliteitsonderzoeken 2023-2024 (Inspectie van het Onderwijs, 2024a) zijn de resultaten van de eerste onderzoeken te vinden.

Meer informatie en een overzicht van alle standaarden en de wijze van waardering vindt u op: <http://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/onderzoekskaders>

2.1.3 *Vragenlijst speciaal basisonderwijs*

Elk jaar vult elke SBO school een vragenlijst in ten behoeve van het in kaart brengen van de opbrengsten van de school. Hierin wordt onder andere aangegeven welk deel van de leerlingen op, onder of boven het ontwikkelingsperspectief uitstroomt. Tevens wordt op basis van leerlingvolgsysteemdata het functioneringsniveau gerapporteerd, dit is een indicatie op welk niveau de leerling denkt en werkt.

2.1.4 *Funciemix dataset*

Scholen leveren periodiek aan DUO personeelsgegevens, welke DUO tot een instellingsbestand maakt, uniek per brinnummer en jaar. Het bestand bevat gegevens als: de salarisschaal, de functiecategorie en omvang van het contract.

2.2 **Definities**

2.2.1 *Algemeen*

2.2.1.1 Inschrijvingsjaar

Het kalenderjaar waarin op teldatum 1 oktober unieke (hoofd)inschrijvingen worden geteld.

2.2.2 *Achtergrondgegevens leerling*

2.2.2.1 Geslacht

Het geslacht van de leerling is weergegeven als jongen of meisje.

2.2.2.2 Migratieachtergrond

Naar aanleiding van een advies van de WRR zijn OCW, DUO, en de inspectie samen met een nieuwe indeling van migratieachtergrond gekomen. Op basis van zijn/haar geboorteland en het geboorteland van zijn/haar juridische ouders worden leerlingen ingedeeld in drie categorieën: Nederlandse herkomst, Migranten en Kinderen van migranten. Vervolgens worden deze drie categorieën verder opgesplitst op basis van de geografische ligging van het herkomstland: Nederland, migranten Europa,

migranten buiten-Europa, kinderen van migranten Europa, kinderen van migranten buiten-Europa.

- 2.2.2.3 **Nieuwkomer**
Een leerling wordt als nieuwkomer gerekend als de leerling zelf en de beide juridische ouders niet in Nederland geboren zijn. Deze groep wordt verder ingedeeld in leerlingen die korter dan vier jaar in Nederland zijn, en leerlingen die vier jaar of langer in Nederland zijn. Wanneer leerlingen langer dan vier jaar in Nederland zijn, worden zij niet meer gezien als nieuwkomers. Hierbij wordt uitgegaan van de peildatum 1 oktober.
- 2.2.2.4 **Hoogst behaalde opleiding ouders**
Vastgesteld is wie de (juridische) ouders zijn van de leerling en het hoogst behaalde opleidingsniveau onder beide ouders. Als een leerling één ouder heeft dan geldt het opleidingsniveau van deze ouder. Het opleidingsniveau is ingedeeld in vier categorieën: maximaal een mbo 2-opleiding; mbo-3 of mbo-4 ; hbo-ad of - bachelor; wo of hbo-master. Het opleidingsniveau van ouders is bij een deel van de leerling onbekend. De tabelresultaten met het opleidingsniveau van ouders zijn daarom gewogen op basis van de kans op het niet-bekend zijn van dit achtergrondkenmerk.
- 2.2.2.5 **Berekende oordelen**
De berekende oordelen zijn gebaseerd op de leerresultaten van een school met betrekking tot de referentieniveaus, zoals deze uit de eindtoetsresultaten blijken. Er is sprake van onvoldoende leerresultaten indien deze, gemeten over een periode van 3 schooljaren, onder de minimum normering liggen die is vastgesteld voor scholen met een vergelijkbaar leerlingenbestand.
- 2.2.2.6 **Signaleringswaarden en correctiewaarden**
De signaleringswaarde voor leerresultaten is zo gekozen dat ongeveer 90% van de scholen resultaten heeft die boven deze waarden liggen. Voor het fundamentele niveau 1F geldt een ambitieniveau van 85%, dat gelijk is voor alle scholen. Wat betreft het streefniveau 1S/2F is de signaleringswaarde afhankelijk van de schoolweging. Er zijn correctiewaarden geïntroduceerd om een onzekerheidsmarge toe te passen bij het beoordelen van de leerresultaten. Dit is bedoeld om rekening te houden met de effecten van de coronacrisis en de normeringsverschillen van de eindtoetsen.
- 2.2.2.7 **Eindtoets**
Voor scholen in het po is het verplicht om bij leerlingen in het laatste leerjaar een eindtoets af te nemen. Een eindtoets geeft een advies naast het schooladvies voor het best passende brugklatype. Door de coronacrisis is de eindtoets in schooljaar 2019-2020 niet doorgegaan.
- 2.2.2.8 **Schooladvies voortgezet onderwijs: initieel**
Dit is het schooladvies dat basisschoolleerlingen krijgen voordat de uitslag van de eindtoets bekend is.
- 2.2.2.9 **Toetsadvies**
Aan elke eindtoetsscore is door de toetsaanbieders een schooladvies voor het voortgezet onderwijs gekoppeld. Omdat er in schooljaar 2019-2020 geen eindtoets is afgenomen bestaat er voor dit jaar geen toetsadvies.

- 2.2.2.10 Numeriek advies
Om inzicht te krijgen in veranderingen in de hoogte van schooladviezen wordt in enkele tabellen het numerieke schooladvies gebruikt. Deze is berekend door elke advieshoogte te labelen met een nummer, waarbij VSO = 0 tot VWO = 10.
- 2.2.2.11 In aanmerking voor herziening
Tot en met schooljaar 2022-2023 gold dat wanneer het toetsadvies hoger is dan het initiële schooladvies, een leerling recht had op heroverweging van dit advies. Het was niet verplicht het advies bij te stellen. Vanaf schooljaar 2023-2024 stelt de school het advies bij naar het niveau dat uit de doorstroomtoets komt. Alleen als de school de bijstelling niet in het belang van de leerling vindt, dan kan de school besluiten dat het schooladvies blijft zoals het was. De school moet uitleggen waarom ze dit besluit neemt.
- In de tabellen wordt onderscheid gemaakt tussen heroverweging op basis van een half niveau of minstens een heel niveau. Het onderscheid tussen een half niveau of minstens een heel niveau verschil geeft een indicatie van de mate waarin het initiële advies in 2022-2023 afweek van het toetsadvies.
- 2.2.2.12 Bijstelling advies
Wanneer in de BRON-bestanden een herzien advies geregistreerd staat, wordt dit geteld als een leerling met een herzien advies.
- 2.2.2.13 Schooladvies voortgezet onderwijs: definitief
Dit is het schooladvies van basisschoolleerlingen na een eventuele herziening. Het is dus het advies waarmee leerlingen het voortgezet onderwijs instromen. Omdat er in schooljaar 2019-2020 geen eindtoets is afgenomen is het initiële advies niet herzien.
- 2.2.2.14 Ontheffing deelname eindtoets
Sommige leerlingen hoeven de eindtoets niet te maken. Dit kan gelden voor: leerlingen die korter dan 4 jaar in Nederland zijn en het Nederlands onvoldoende beheersen; meervoudig gehandicapte kinderen die zeer moeilijk leren en zeer moeilijk lerende kinderen. Leerlingen met een ontheffing mogen de eindtoets wel maken. De inspectie van het Onderwijs laat de resultaten van leerlingen met een ontheffing buiten beschouwing bij de beoordeling van de eindresultaten.
- 2.2.2.15 Vertraagd/versneld
Een leerling doet gemiddeld acht jaar over de basisschool. Een leerling wordt als vertraagd beschouwd als deze op 1 oktober in groep 8 aangekomen, 12 jaar of ouder is. In dat geval zal een leerling ruim meer dan 8 jaar over de basisschool doen. Een leerling is versneld als deze op 1 oktober in groep 8 10 jaar of jonger is, Deze leerling zal (hoogstwaarschijnlijk) uitstromen op het moment dat hij of zij 11 jaar of jonger is.
- 2.2.2.16 Ontwikkelingsperspectief
Scholen in het speciaal basisonderwijs zijn verplicht om voor iedere leerling een ontwikkelingsperspectief (OPP) op te stellen. In het OPP beschrijft de school de tussendoelen die een leerling kan halen en laat zien waar de school samen met de leerling naartoe werkt als vervolgonderwijs.

2.2.3 *Achtergrondgegevens school*

2.2.3.1 Stedelijkheid

Stedelijkheid is bepaald op basis van de omgevingsadressendichtheid (oad) van de gemeente waar een vestiging zich bevindt. Voor deze variabele worden vijf verschillende categorieën onderscheiden (gelijk aan CBS indeling): Zeer sterk stedelijk (2.500 of meer adressen per km²), sterk stedelijk (1.500 tot 2.500 adressen per km²), matig stedelijk (1.000 tot 1.500 adressen per km²), weinig stedelijk (500 tot 1.000 adressen per km²), niet stedelijk (minder dan 500 adressen per km²). In de regressieanalyses wordt de omgevingsadressendichtheid als continue variabele opgenomen.

2.2.3.2 Schoolweging

De schoolweging wordt gebruikt om de complexiteit van de leerlingenpopulatie op een school te duiden. Het CBS berekent de schoolweging op basis van de volgende kenmerken: het opleidingsniveau van de ouders; het gemiddeld opleidingsniveau van alle moeders op school; het land van herkomst van de ouders; de verblijfsduur van de moeder in Nederland en of ouders in de schuldsanering zitten. De schoolweging loopt van 20 tot 40, waarbij een hogere weging een meer complexe leerlingenpopulatie weergeeft.

3 Kwaliteit van het onderwijs

3.1 De kwaliteit van scholen

3.1.1 kwaliteitsonderzoeken

In kalenderjaar 2023 is er bij 165 scholen een kwaliteitsonderzoek naar risico's en het oordeel "goed" uitgevoerd. Van deze 165 scholen werd er bij 89 van deze scholen het oordeel onvoldoende of zeer zwak gegeven (54%).

Tabel 3.1: Kwaliteitsonderzoeken op po scholen

		2021		2022		2023	
		%	n	%	n	%	n
(Extra) ondersteuning	Voldoende	100,0	2	61,1	11	46,2	6
	Onvoldoende			38,9	7	53,8	7
	Totaal	100,0	2	100,0	18	100,0	13
Aanbod	Goed			1,0	1		
	Voldoende	74,1	20	74,7	74	83,2	99
	Onvoldoende	25,9	7	24,2	24	16,8	20
	Totaal	100,0	27	100,0	99	100,0	119
Basisvaardigheden	Geen Oordeel					100,0	4
	Totaal					100,0	4
Didactisch handelen	Voldoende	52,9	18	70,5	86	78,1	132
	Onvoldoende	47,1	16	29,5	36	21,9	37
	Totaal	100,0	34	100,0	122	100,0	169
Eindoordeel School	Voldoende	44,1	15	41,8	51	46,1	76
	Onvoldoende	23,5	8	36,9	45	33,9	56
	Zeer Zwak	32,4	11	21,3	26	20,0	33
	Totaal	100,0	34	100,0	122	100,0	165
Resultaten	Goed					1,2	2
	Voldoende			23,0	17	22,0	37
	Onvoldoende			5,4	4	22,0	37
	Geen Oordeel	100,0	15	71,6	53	54,8	92
	Totaal	100,0	15	100,0	74	100,0	168
Samenwerking	Goed			16,7	1		
	Voldoende			83,3	5	100,0	8
	Totaal			100,0	6	100,0	8
Schoolklimaat	Goed	22,2	2	2,2	1	9,7	3
	Voldoende	55,6	5	97,8	44	87,1	27
	Onvoldoende	22,2	2			3,2	1
	Totaal	100,0	9	100,0	45	100,0	31
Sociale en maatschappelijke competenties	Voldoende			100,0	5	100,0	1
	Totaal			100,0	5	100,0	1
Sturen: Evaluatie, verantwoording en dialoog	Goed			0,9	1	1,2	2
	Voldoende	82,8	24	74,8	80	74,1	120
	Onvoldoende	17,2	5	24,3	26	24,7	40
	Totaal	100,0	29	100,0	107	100,0	162
Sturen: Uitvoering en kwaliteitscultuur	Goed	9,4	3	6,7	8	5,3	9
	Voldoende	75,0	24	68,1	81	74,0	125
	Onvoldoende	15,6	5	25,2	30	20,7	35
	Totaal	100,0	32	100,0	119	100,0	169
Sturen: Visie, ambities en doelen	Goed	17,6	6	3,3	4	4,7	8
	Voldoende	52,9	18	72,7	88	69,2	117
	Onvoldoende	29,4	10	24,0	29	26,0	44
	Totaal	100,0	34	100,0	121	100,0	169

Tabel 3.1: Kwaliteitsonderzoeken op po scholen

Veiligheid	Goed					1,2	2
	Voldoende	88,2	30	93,4	114	96,4	162
	Onvoldoende	11,8	4	6,6	8	2,4	4
	Totaal	100,0	34	100,0	122	100,0	168
Zicht op ontwikkeling	Goed			0,8	1	0,6	1
	Voldoende	67,6	23	57,4	70	64,5	109
	Onvoldoende	32,4	11	41,8	51	34,9	59
	Totaal	100,0	34	100,0	122	100,0	169

3.1.2 Herstelonderzoeken

Tabel 3.2 toont dat respectievelijk 81%, 70% en 60% van de scholen een voldoende scoorden bij een herstelonderzoek in 2021-2023. Van de 52 scholen die in 2023 een herstelonderzoek kregen, bleven 21 scholen een onvoldoende of zeer zwak oordeel houden.

Tabel 3.2: Herstelonderzoeken op po scholen

		2021		2022		2023	
		%	n	%	n	%	n
(Extra) ondersteuning	Voldoende			50,0	1	75,0	3
	Onvoldoende			50,0	1	25,0	1
	Totaal			100,0	2	100,0	4
Aanbod	Voldoende	100,0	14	94,7	18	100,0	27
	Onvoldoende			5,3	1		
	Totaal	100,0	14	100,0	19	100,0	27
Basisvaardigheden	Voldoende					66,7	2
	Geen Oordeel					33,3	1
	Totaal					100,0	3
Didactisch handelen	Voldoende	95,1	39	90,0	45	85,2	46
	Onvoldoende	4,9	2	10,0	5	14,8	8
	Totaal	100,0	41	100,0	50	100,0	54
Eindoordeel School	Voldoende	81,0	34	70,0	35	59,6	31
	Onvoldoende	16,7	7	22,0	11	30,8	16
	Zeer Zwak	2,4	1	8,0	4	9,6	5
	Totaal	100,0	42	100,0	50	100,0	52
Resultaten	Goed					2,0	1
	Voldoende			20,0	4	52,0	26
	Onvoldoende			15,0	3	10,0	5
	Geen Oordeel	100,0	6	65,0	13	36,0	18
	Totaal	100,0	6	100,0	20	100,0	50
Samenwerking	Voldoende					100,0	1
	Totaal					100,0	1
Schoolklimaat	Voldoende	100,0	3	100,0	3	100,0	2
	Totaal	100,0	3	100,0	3	100,0	2
Sturen: Evaluatie, verantwoording en dialoog	Voldoende	100,0	21	92,9	26	84,1	37
	Onvoldoende			7,1	2	15,9	7
	Totaal	100,0	21	100,0	28	100,0	44
Sturen: Uitvoering en kwaliteitscultuur	Goed	9,4	3				
	Voldoende	87,5	28	89,2	33	87,5	42
	Onvoldoende	3,1	1	10,8	4	12,5	6
	Totaal	100,0	32	100,0	37	100,0	48
Sturen: Visie, ambities en doelen	Goed	2,6	1			2,0	1
	Voldoende	97,4	38	95,7	44	84,0	42
	Onvoldoende			4,3	2	14,0	7
Totaal	100,0	39	100,0	46	100,0	50	
Veiligheid	Goed			2,4	1		
	Voldoende	100,0	34	95,2	40	100,0	48

Tabel 3.2: Herstelonderzoeken op po scholen

	Onvoldoende			2,4	1		
	Totaal	100,0	34	100,0	42	100,0	48
Zicht op ontwikkeling	Goed	2,5	1				
	Voldoende	82,5	33	76,6	36	70,4	38
	Onvoldoende	15,0	6	23,4	11	29,6	16
	Totaal	100,0	40	100,0	47	100,0	54

3.1.3 *Berekende oordelen*

Tabel 3.3 toont de berekende oordelen (aan de hand van onderwijsresultaten) van het basisonderwijs in schooljaren 2021-2022 en 2022-2023. De domeinen van de basisvaardigheden: rekenen, leesvaardigheid en taalvaardigheid zijn in de tabel samengenomen. "Geen oordeel" verwijst naar een situatie waar een school tussen de correctie- en signaleringswaarde in zit. In schooljaar 2022-2023 zijn er beduidend meer scholen met een onvoldoende op de onderwijsresultaten 2F/1S. Het onderwijsresultatenmodel van de Inspectie van het onderwijs in 2023 gaat over de eindtoetsen van schooljaren: 2021 t/m 2023 en het onderwijsresultatenmodel in 2022 gaat over de eindtoetsen van schooljaren: 2019, 2021 en 2022, waar lagere correctiewaarden zijn aangehouden wegens corona, hetgeen tot minder onvoldoendes heeft leidt in de berekende oordelen.

Tabel 3.3: berekende oordelen onderwijsresultaten van het basisonderwijs in 2021-2022 en 2022-2023

	2021-2022		2022-2023	
	%	n	%	n
Onderwijsresultaten oordeel 1F: Voldoende	98,0	6.179	98,2	5.990
Onderwijsresultaten oordeel 1F: Onvoldoende	0,4	26	0,8	48
Onderwijsresultaten oordeel 1F: Geen oordeel	1,6	99	1,0	63
Totaal	100,0	6.304	100,0	6.101
Onderwijsresultaten oordeel 2F/1S: Voldoende	89,2	5.622	88,5	5.401
Onderwijsresultaten oordeel 2F/1S: Onvoldoende	2,3	144	4,0	241
Onderwijsresultaten oordeel 2F/1S: Geen oordeel	8,5	538	7,5	459
Totaal	100,0	6.304	100,0	6.101

3.1.4 *nieuwe scholen*

Tabel 3.4 laat zien hoeveel initiatieven voor nieuwe scholen van de Inspectie een positief en negatief advies kregen. Het merendeel van de initiatieven tot nieuwe scholen krijgt een positief advies van de Inspectie.

Tabel 3.4: Nieuwe scholen in het po

	Primair onderwijs	
	2021/2022	2022/2023
Positief advies	25	16
Negatief advies	2	2

3.2 De kwaliteit van besturen

3.2.1 Bestuursoordelen

Tabel 3.5 toont de bestuursoordelen op standaarden van de kalenderjaren 2022 en 2023 van besturen waar primair onderwijs leidend is. Deze periodes beslaan de toezichtscyclus van het nieuwe waarderingskader. Het kan voorkomen dat besturen meermaals beoordeeld zijn (bijvoorbeeld vanwege een herstelopdracht), de onderstaande tabel toont enkel het meest recente oordeel. In 2023 zijn er 23 minder besturen dan gepland bezocht. Selectiviteit in de bezoeken die wel hebben plaatsgevonden heeft ertoe geleid dat de resultaten geen representatief landelijk beeld geven. In kalenderjaar 2023 valt op dat er voorlopig relatief minder onvoldoendes op de standaarden zijn gegeven t.o.v. kalenderjaar 2022.

Tabel 3.5: Bestuursoordelen po van vierjaarlijkse onderzoeken die zijn gedaan in het Waarderingskader 2021, uitgesplitst naar kalenderjaar waarin het onderzoek heeft plaatsgevonden

	2022		2023	
	%	n	%	n
Besturing: Evaluatie, verantwoording en dialoog: Goed	1,7	3	8	9
Besturing: Evaluatie, verantwoording en dialoog: Voldoende	86,7	156	85,7	96
Besturing: Evaluatie, verantwoording en dialoog: Onvoldoende	11,7	21	6,3	7
Totaal	100,0	180	100,0	112
Besturing: Uitvoering en kwaliteitscultuur: Goed	18,3	33	17,9	20
Besturing: Uitvoering en kwaliteitscultuur: Voldoende	62,8	113	66,1	74
Besturing: Uitvoering en kwaliteitscultuur: Onvoldoende	18,9	34	16	18
Totaal	100,0	180	100,0	112
Besturing: Visie, ambities en doelen: Goed	11,1	20	10,7	12
Besturing: Visie, ambities en doelen: Voldoende	72,2	130	80,4	90
Besturing: Visie, ambities en doelen: Onvoldoende	16,7	30	8,9	10
Totaal	100,0	180	100,0	112
Eindoordeel bestuur: Goed	8,3	15	10,7	12
Eindoordeel bestuur: Voldoende	65,6	118	67,9	76
Eindoordeel bestuur: Onvoldoende	26,1	47	21,4	24
Totaal	100,0	180	100,0	112

4 Basisvaardigheden

De resultaten van onder meer de beheersing van de basisvaardigheden taal en rekenen in het basisonderwijs, kunnen worden gelezen in het technisch rapport van de jaarlijkse peiling Taal en rekenen einde basisonderwijs en speciaal (basis)onderwijs.

4.1 Vragenlijst speciaal basisonderwijs

4.1.1 *Uitstroom ten opzichte van ontwikkelingsperspectief in het speciaal basisonderwijs*

In de jaarlijkse vragenlijst voor sbo-scholen wordt onder schoolleiders geïnformeerd naar het behaalde ontwikkelingsperspectief van schoolverlaters. Zij geven aan hoeveel procent van hun schoolverlaters op, onder, of boven het niveau van de verwachte uitstroombestemming uitstroomt naar het vo of het vso. Tabel 4.1 toont dit ontwikkelingsperspectief.

Tabel 4.1: Uitstroom ten opzichte van ontwikkelingsperspectief

	2020/2021	2021/2022	2022/2023
	%	%	%
Onder niveau	8,9	9,1	8,5
Op niveau	73,2	73,8	75,0
Boven niveau	15,4	14,2	14,2
Onbekend	2,5	2,9	2,3

4.1.2 *Functioneringsniveau begrijpend lezen en rekenen-wiskunde speciaal basisonderwijs*

Tabel 4.2 toont het gemiddelde functioneringsniveau en de bijbehorende vaardigheidsscores op rekenen-wiskunde en begrijpend lezen op basis van leerlingvolgsysteemdata, zoals gerapporteerd door schoolleiders. M5 staat in de context van het leerlingvolgsysteem voor midden groep 5, E5 staat voor eind groep 5. Leerlingen in het sbo die halverwege de eindgroep zitten scoren dus voor zowel begrijpend lezen als rekenen-wiskunde gemiddeld op een niveau tussen medio en eind groep 5.

Tabel 4.2: Functioneringsniveau en vaardigheidsscores op toetsen begrijpend lezen en rekenen-wiskunde in het speciaal basisonderwijs

	2020/2021		2021/2022		2022/2023	
	Vaardigheidsscore	Functioneringsniveau	Vaardigheidsscore	Functioneringsniveau	Vaardigheidsscore	Functioneringsniveau
Gemiddelde vaardigheidsscore begrijpend lezen	158	M5/E5	157	M5/E5	156	M5/E5
Gemiddelde vaardigheidsscore rekenen-wiskunde	207	M5	208	M5	208	M5/E5

5 Kansengelijkheid en schoolloopbanen

5.1 Eindtoetsen

5.1.1 Deelname aan eindtoets in basisonderwijs

Niet alle leerlingen maken dezelfde eindtoets, in schooljaar 2022-2023 zijn er 5 verschillende eindtoetsen gemaakt. Door de schoolsluiting vanwege de coronacrisis is er in schooljaar 2019-2020 geen eindtoets gemaakt.

Noot vooraf: de onderstaande leerlingaantallen verschillen in kleine mate van de aantallen zoals deze gerapporteerd staan in de jaarlijkse meting taal en rekenen van Peil.Onderwijs. Verschillen zijn afkomstig uit het feit dat andere filters zijn toegepast en andere keuzes zijn gemaakt om tot de doelpopulatie te komen.

Tabel 6.1 geeft weer hoeveel procent van de leerlingen een bepaalde eindtoets maakt. Een overkoepelende trend is dat het percentage leerlingen dat de Centrale Eindtoets (CET) maakt, aan het afnemen is. Deelname aan de andere eindtoetsen neemt toe, met uitzondering van ROUTE 8. Het percentage leerlingen dat deze eindtoets heeft gemaakt is sinds schooljaar 2018-2019 gestaag aan het dalen.

Tabel 6.1: Deelname aan verschillende eindtoetsen op leerlingniveau naar toetsjaar in het regulier basisonderwijs

	2017/ 2018		2018/ 2019		2020/ 2021		2021/ 2022		2022/ 2023	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
AMN	0,7	1.148	1,4	2.446	1,9	3.308	2,0	3.347	1,9	3.244
CET	58,8	100.175	50,6	85.396	47,0	80.932	45,5	77.641	44,2	75.642
Dia	1,4	2.384	3,2	5.322	3,8	6.549	4,2	7.174	4,5	7.699
IEP	27,3	46.555	30,5	51.555	33,5	57.614	35,1	59.877	36,9	63.140
ROUTE 8	11,8	20.028	14,3	24.105	13,8	23.675	13,3	22.712	12,6	21.586
Totaal	100,0	170.290	100,0	168.824	100,0	172.078	100,0	170.751	100,0	171.311

In schooljaar 2019/2020 is er geen eindtoets gemaakt in verband met Covid-19

Tabel 6.2 toont welke soort eindtoetsen zijn gemaakt op vestigingsniveau in het regulier basisonderwijs.

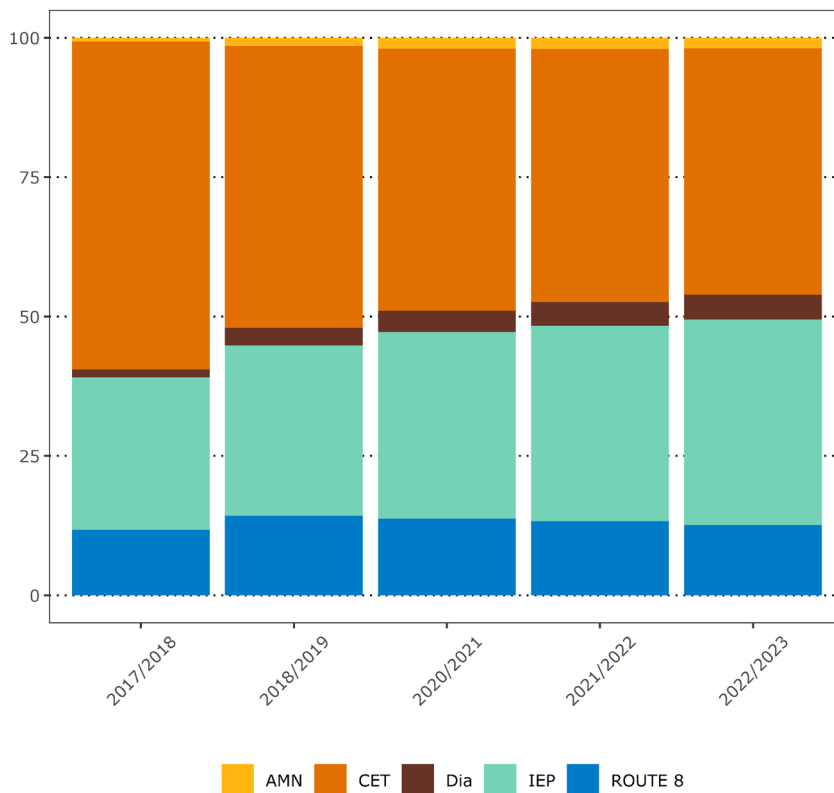
Tabel 6.2: Eindtoetsdeelname op brinvestniveau in het regulier basisonderwijs

	2017/ 2018		2018/ 2019		2020/ 2021		2021/ 2022		2022/ 2023	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
AMN	0,9	60	1,9	126	2,5	168	2,7	185	2,3	155
CET	55,2	3.699	46,3	3.118	41,9	2.846	40,8	2.758	39,6	2.665
Dia	1,4	92	3,6	243	4,2	287	4,6	310	4,8	324
IEP	28,8	1.932	31,8	2.140	34,5	2.343	35,6	2.409	37,6	2.536
ROUTE 8	13,7	916	16,5	1.112	16,9	1.150	16,3	1.102	15,7	1.056
Totaal	100,0	6.699	100,0	6.739	100,0	6.794	100,0	6.764	100,0	6.736

Figuur 6.1 toont de toetsdeelname in het regulier basisonderwijs in percentages (leerlingniveau).

Figuur 6.1: Toetsdeelname bao in percentages

Tabel 6.3 geeft weer hoeveel leerlingen in het regulier basisonderwijs een ontheffing hebben op de eindtoets.

	2017/ 2018		2018/ 2019		2020/ 2021		2021/ 2022		2022/ 2023	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Korter dan 4 jaar in Nederland en onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal	0,6	1.003	0,7	1.226	0,5	822	0,4	735	0,9	1.547
Meervoudig gehandicapte leerlingen voor wie het zeer moeilijk lerend zijn een van de handicaps is	0,0	59	0,0	66	0,0	39	0,0	33	0,0	28
Zeer moeilijk lerende kinderen	1,4	2.422	1,2	2.157	0,8	1.358	0,7	1.290	0,8	1.480
Leerlingen zonder ontheffing	98,0	171.013	98,0	169.355	98,7	173.257	98,8	172.291	98,3	172.401
Totaal	100,0	174.497	100,0	172.804	100,0	175.476	100,0	174.349	100,0	175.456

5.1.2 Deelname aan eindtoets speciaal basisonderwijs

Sinds schooljaar 2019-2020 is de eindtoets in het speciaal basisonderwijs verplicht. Ditzelfde jaar verviel de eindtoets wegens de schoolsluiting voor de coronacrisis. In de schooljaren voor 2019-2020 maakte een deel van de leerlingen die uitstroonden uit het speciaal basisonderwijs een eindtoets.

Tabel 6.4 Toont de toetsdeelname in het sbo, hieruit blijkt dat ROUTE 8 steevast de meest gebruikte eindtoets is.

Tabel 6.4: Deelname aan de verschillende eindtoetsen in het speciaal basisonderwijs

	2017/ 2018		2018/ 2019		2020/ 2021		2021/ 2022		2022/ 2023	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
AMN			8,6	224	10,6	591	11,0	627	10,5	620
CET	17,2	292	8,6	223	9,2	517	10,0	568	10,3	608
Dia	1,2	20	7,1	184	7,4	416	7,5	426	5,3	312
IEP	11,9	201	8,3	217	8,5	473	8,9	506	8,8	521
ROUTE 8	69,7	1.182	67,4	1.751	64,3	3.594	62,6	3.560	65,1	3.846
Totaal	100,0	1.695	100,0	2.599	100,0	5.591	100,0	5.687	100,0	5.907

Tabel 6.5 toont welke soort eindtoetsen zijn gemaakt op vestigingsniveau in het speciaal basisonderwijs.

Tabel 6.5: Eindtoetsdeelname op brinvestniveau in het speciaal basisonderwijs

	2017/ 2018		2018/ 2019		2020/ 2021		2021/ 2022		2022/ 2023	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
AMN			6,5	10	10,3	29	11,1	31	9,7	27
CET	27,7	28	13,6	21	11,7	33	10,4	29	11,8	33
Dia	1,0	1	9,7	15	7,4	21	7,5	21	5,4	15
IEP	9,9	10	9,7	15	9,6	27	10,0	28	12,2	34
ROUTE 8	61,4	62	60,4	93	61,0	172	61,1	171	60,9	170
Totaal	100,0	101	100,0	154	100,0	282	100,0	280	100,0	279

Tabel 6.6 geeft weer hoeveel leerlingen in het speciaal basisonderwijs een ontheffing hebben op de eindtoets.

Tabel 6.6: Leerlingen met een ontheffing op de eindtoets in het speciaal basisonderwijs

	2020/ 2021		2021/ 2022		2022/ 2023	
	%	n	%	n	%	n
Korter dan 4 jaar in Nederland en onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal	0,5	34	0,3	18	0,3	22
Meervoudig gehandicapte leerlingen voor wie het zeer moeilijk lerend zijn een van de handicaps is	0,1	8	0,3	20	0,0	2
Zeer moeilijk lerende kinderen	17,4	1.259	14,9	1.067	16,8	1.218
Leerlingen zonder ontheffing	82,1	5.955	84,6	6.072	82,8	5.987
Totaal	100,0	7.256	100,0	7.177	100,0	7.229

5.2 Adviezen

5.2.1 Adviezen basisonderwijs

Sinds een paar jaar is het schooladvies leidend voor plaatsing in het voortgezet onderwijs. In eerste instantie krijgen leerlingen een advies gebaseerd op de inschatting van school, waarna de eindtoets ook nog een indicatie geeft van het niveau dat leerlingen in het voortgezet onderwijs aan kunnen. Als dit toetsadvies hoger is dan het initiële advies, komt een leerling in aanmerking voor heroverweging. Dit verandert vanaf schooljaar 2023-2024.

In Tabel 6.7 worden de initiële schooladviezen (gegeven voor afname van de eindtoets en gebaseerd op de inschatting van de school) getoond. De adviezen van schooljaar 2022-2023 zijn redelijk vergelijkbaar met de adviezen van de voorgaande schooljaren.

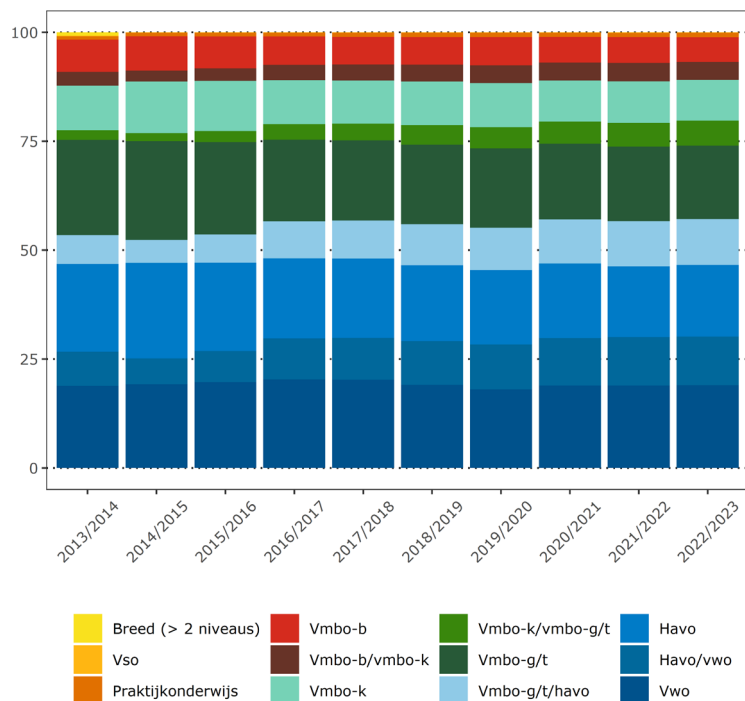
Tabel 6.7: Afgegeven initiële adviezen in het regulier basisonderwijs

	2018/ 2019		2019/ 2020		2020/ 2021		2021/ 2022		2022/ 2023	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Praktijkonderwijs	1,0	1.688	1,0	1.722	0,9	1.638	1,0	1.676	1,0	1.778
Vmbo-b	6,4	10.861	6,5	11.174	5,9	10.194	5,9	10.169	5,6	9.690
Vmbo-b/vmbo-k	3,9	6.620	4,1	7.099	4,2	7.246	4,2	7.200	4,1	7.083
Vmbo-k	10,0	17.089	10,1	17.464	9,4	16.346	9,5	16.320	9,4	16.088
Vmbo-k/vmbo-g/t	4,5	7.674	4,9	8.410	5,1	8.877	5,4	9.302	5,8	9.901
Vmbo-g/t	18,2	31.123	18,2	31.457	17,4	30.244	17,1	29.279	16,8	28.855
Vmbo-g/t/havo	9,4	16.079	9,7	16.821	10,1	17.606	10,4	17.761	10,6	18.146
Havo	17,4	29.765	17,1	29.584	17,1	29.730	16,2	27.761	16,4	28.199
Havo/vwo	10,1	17.206	10,2	17.712	10,9	18.941	11,1	18.976	11,2	19.184
Vwo	19,0	32.495	18,1	31.222	18,9	32.953	18,9	32.414	19,0	32.651
Totaal	100,0	170.759	100,0	172.866	100,0	173.997	100,0	171.091	100,0	171.787

Figuur 6.2 toont een visuele weergave van de afgegeven initiële adviezen in het regulier basisonderwijs.

Figuur 6.2: Initiële adviezen in het regulier basisonderwijs

In Tabel 6.8 worden de gemiddelde numerieke initiële advieshoogtes getoond. Deze is de afgelopen schooljaren ongeveer hetzelfde gebleven.

Tabel 6.8: Gemiddelde numerieke initiële adviezen in het regulier basisonderwijs

	2018/ 2019		2019/ 2020		2020/ 2021		2021/ 2022		2022/ 2023	
	gem	n	gem	n	gem	n	gem	n	gem	n
Gemiddeld numeriek advies	6,8	170.759	6,8	172.866	6,9	173.997	6,9	171.091	6,9	171.787

Tabel 6.9 toont de afgegeven toetsadviezen die leerlingen kregen in het regulier basisonderwijs. Sinds schooljaar 2018-2019 is het overheidsbeleid om nog enkel dubbele toetsadviezen te geven, met uitzondering van het vwo.

Tabel 6.9: Afgegeven toetsadviezen in het regulier basisonderwijs

	2018/ 2019		2020/ 2021		2021/ 2022		2022/ 2023	
	%	n	%	n	%	n	%	n
Praktijkonderwijs/vmbo-b	0,2	343	1,2	2.025	1,2	2.040	0,9	1.500
Vmbo-b/vmbo-k	12,2	20.526	13,4	23.124	12,6	21.599	13,9	23.871
Vmbo-k/vmbo-g/t	20,2	34.094	21,0	36.176	20,4	34.825	21,7	37.203
Vmbo-g/t/havo	28,6	48.352	26,6	45.740	29,6	50.561	27,2	46.579
Havo/vwo	21,4	36.199	18,9	32.587	19,2	32.747	20,1	34.508
Vwo	17,4	29.310	18,8	32.426	17,0	28.979	16,1	27.650
Totaal	100,0	168.824	100,0	172.078	100,0	170.751	100,0	171.311

In schooljaar 2019/2020 is er geen eindtoets gemaakt

Tabel 6.10 toont de leerlingen die door een hoger toetsadvies in aanmerking komen voor herziening van het schooladvies. Sinds schooljaar 2018-2019 worden er enkel nog dubbele toetsadviezen gegeven. In schooljaar 2022-2023 zijn er minder leerlingen die in aanmerking komen voor heroverweging dan in de voorgaande schooljaren, dit wijst erop dat er minder discrepantie tussen het initieel- en toetsadvies is geweest.

Tabel 6.10: Leerlingen in het regulier basisonderwijs die door hoger toetsadvies in aanmerking voor herziening van het schooladvies komen

	2017/ 2018		2018/ 2019		2020/ 2021		2021/ 2022		2022/ 2023	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Heroverweging i.v.m. half niveau verschil	20,2	32.927	28,0	46.754	25,3	42.763	25,8	42.845	24,5	40.968
Heroverweging i.v.m. minstens een heel niveau verschil	13,6	22.141	13,3	22.114	11,8	20.013	11,3	18.808	9,7	16.273
Niet in aanmerking voor heroverweging	66,3	108.242	58,7	97.978	62,9	106.241	62,9	104.530	65,8	109.994
Totaal	100,0	163.310	100,0	166.846	100,0	169.017	100,0	166.183	100,0	167.235

In schooljaar 2019/2020 is er geen eindtoets gemaakt, leerlingen met een initieel, vso of praktijkonderwijs advies, of een praktijkonderwijs toetsadvies, zijn uitgesloten van heroverwegingen

Tabel 6.11 toont het aantal bijstellingen na een hoger toetsadvies. In schooljaar 2022-2023 lag bij 9,7% van de leerlingen het toetsadvies een heel niveau of meer boven het schooladvies (Tabel 6.10). Uiteindelijk is bij 50,8% van die groep het schooladvies bijgesteld. Dit percentage is hoger dan dat het in de voorgaande schooljaren was.

Tabel 6.11: Leerlingen in het regulier basisonderwijs van wie het schooladvies is bijgesteld, naar verschil toetsadvies en schooladvies

		2017/ 2018		2018/ 2019		2020/ 2021		2021/ 2022		2022/ 2023	
		%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Heroverweging i.v.m. half niveau verschil	Niet herzien	84,2	27.716	85,0	39.739	82,4	35.250	81,4	34.871	79,4	32.526
	Wel herzien	15,8	5.211	15,0	7.015	17,6	7.513	18,6	7.974	20,6	8.442
Heroverweging i.v.m. minstens een heel niveau verschil	Niet herzien	64,5	14.276	59,4	13.137	53,5	10.705	53,0	9.967	49,2	8.011
	Wel herzien	35,5	7.865	40,6	8.977	46,5	9.308	47,0	8.841	50,8	8.262
Niet in aanmerking voor heroverweging	Niet herzien	99,4	107.643	98,7	96.658	99,5	105.730	99,3	103.760	99,3	109.234
	Wel herzien	0,6	599	1,3	1.320	0,5	511	0,7	770	0,7	760
Totaal	Niet herzien	92,0	158.670	89,7	153.205	89,9	156.437	89,6	153.240	89,7	154.048
	Wel herzien	8,0	13.828	10,3	17.554	10,1	17.560	10,4	17.851	10,3	17.739

In schooljaar 2019/2020 is er geen eindtoets gemaakt

Tabel 6.12 toont het aantal leerlingen dat in aanmerking komt voor bijstelling na een hoger toetsadvies, uitgesplitst naar migratieachtergrond. Leerlingen met een migratieachtergrond (eerste generatie) komen doorgaans vaker in aanmerking voor heroverweging van het initiële advies, hoewel dit voor kinderen van migranten niet geldt.

Tabel 6.12: Leerlingen naar migratieachtergrond in het regulier basisonderwijs van wie het schooladvies is bijgesteld, naar verschil toetsadvies en schooladvies

		2017/ 2018		2018/ 2019		2020/ 2021		2021/ 2022		2022/ 2023	
		%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Kinderen van migranten	Heroverweging i.v.m. half niveau verschil	20,7	7.236	29,5	10.826	26,1	9.673	26,2	9.601	24,1	8.837
	Heroverweging i.v.m. minstens een heel niveau verschil	14,4	5.027	14,0	5.122	12,5	4.607	12,1	4.438	9,9	3.642
	Niet in aanmerking voor heroverweging	65,0	22.768	56,5	20.690	61,4	22.716	61,6	22.558	66,0	24.184
Migranten	Heroverweging i.v.m. half niveau verschil	19,7	1.097	29,4	2.020	26,8	2.200	27,8	2.446	25,1	2.315
	Heroverweging i.v.m. minstens een heel niveau verschil	15,5	864	16,4	1.125	15,9	1.309	15,0	1.320	12,8	1.180
	Niet in aanmerking voor heroverweging	64,8	3.616	54,2	3.718	57,3	4.704	57,2	5.036	62,2	5.741
Nederlandse herkomst	Heroverweging i.v.m. half niveau verschil	20,1	24.580	27,5	33.902	24,9	30.890	25,5	30.798	24,5	29.240
	Heroverweging i.v.m. minstens een heel niveau verschil	13,2	16.225	12,9	15.863	11,4	14.097	10,8	13.050	9,4	11.217
	Niet in aanmerking voor heroverweging	66,7	81.765	59,6	73.566	63,7	78.821	63,7	76.936	66,1	78.811
Totaal	Heroverweging i.v.m. half niveau verschil	20,2	32.927	28,0	46.754	25,3	42.763	25,8	42.845	24,5	40.968
	Heroverweging i.v.m. minstens een heel niveau verschil	13,6	22.141	13,3	22.114	11,8	20.013	11,3	18.808	9,7	16.273
	Niet in aanmerking voor heroverweging	66,3	108.242	58,7	97.978	62,9	106.241	62,9	104.530	65,8	109.994

In schooljaar 2019/2020 is er geen eindtoets gemaakt

Tabel 6.13 toont de leerlingen in het basisonderwijs die in aanmerking komen voor herziening van het advies naar geslacht. Meisjes komen iets vaker in aanmerking voor herziening van het advies.

Tabel 6.13: In aanmerking voor herziening van het advies in het regulier basisonderwijs naar geslacht

		2018/ 2019		2020/ 2021		2021/ 2022		2022/ 2023	
		%	n	%	n	%	n	%	n
Jongen	Heroverweging i.v.m. half niveau verschil	27,3	22.536	24,3	20.408	25,1	20.655	24,0	20.006
	Heroverweging i.v.m. minstens een heel niveau verschil	12,6	10.444	11,3	9.515	10,7	8.845	9,5	7.970
	Niet in aanmerking voor heroverweging	60,1	49.663	64,4	54.057	64,2	52.876	66,5	55.490
Meisje	Heroverweging i.v.m. half niveau verschil	28,8	24.218	26,3	22.355	26,5	22.190	25,0	20.962

Tabel 6.13: In aanmerking voor herziening van het advies in het regulier basisonderwijs naar geslacht

	Heroverweging i.v.m. minstens een heel niveau verschil	13,9	11.670	12,3	10.498	11,9	9.963	9,9	8.303
	Niet in aanmerking voor heroverweging	57,4	48.315	61,4	52.184	61,6	51.654	65,1	54.504
Totaal	Heroverweging i.v.m. half niveau verschil	28,0	46.754	25,3	42.763	25,8	42.845	24,5	40.968
	Heroverweging i.v.m. minstens een heel niveau verschil	13,3	22.114	11,8	20.013	11,3	18.808	9,7	16.273
	Niet in aanmerking voor heroverweging	58,7	97.978	62,9	106.241	62,9	104.530	65,8	109.994

In schooljaar 2019/2020 is er geen eindtoets gemaakt en zijn er geen bijstellingen gedaan

Tabel 6.14 toont de bijstelling van adviezen naar migratieachtergrond. Bij leerlingen met een migratieachtergrond wordt het schooladvies vaker bijgesteld.

Tabel 6.14: Bijstelling van adviezen in het regulier basisonderwijs naar migratieachtergrond

		2018/ 2019		2019/ 2020		2020/ 2021		2021/ 2022		2022/ 2023	
		%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Kinderen van migranten	Niet herzien	85,1	32.151	100,0	38.116	85,6	32.824	85,5	32.466	86,2	32.623
	Wel herzien	14,9	5.638	0,0	2	14,4	5.500	14,5	5.525	13,8	5.201
Migranten	Niet herzien	87,1	6.795	100,0	8.498	84,9	7.834	85,0	8.293	85,3	8.830
	Wel herzien	12,9	1.008			15,1	1.390	15,0	1.460	14,7	1.516
Nederlandse herkomst	Niet herzien	91,3	114.247	100,0	126.250	91,6	115.779	91,2	112.481	91,1	110.671
	Wel herzien	8,7	10.906			8,4	10.670	8,8	10.866	8,9	10.752
Totaal	Niet herzien	89,7	153.205	100,0	172.864	89,9	156.437	89,6	153.240	89,7	154.048
	Wel herzien	10,3	17.554	0,0	2	10,1	17.560	10,4	17.851	10,3	17.739

In schooljaar 2019/2020 is er geen eindtoets gemaakt en zijn er geen bijstellingen gedaan

Tabel 6.14 toont de bijstelling van adviezen naar geslacht. Bij meisjes wordt het schooladvies vaker bijgesteld.

Tabel 6.15: Bijstelling van adviezen in het regulier basisonderwijs naar geslacht

		2018/ 2019		2019/ 2020		2020/ 2021		2021/ 2022		2022/ 2023	
		%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Jongen	Niet herzien	90,3	76.544	100,0	86.225	90,6	78.506	90,2	76.648	90,0	77.237
	Wel herzien	9,7	8.179	0,0	1	9,4	8.143	9,8	8.334	10,0	8.620
Meisje	Niet herzien	89,1	76.661	100,0	86.639	89,2	77.931	88,9	76.592	89,4	76.811
	Wel herzien	10,9	9.375	0,0	1	10,8	9.417	11,1	9.517	10,6	9.119
Totaal	Niet herzien	89,7	153.205	100,0	172.864	89,9	156.437	89,6	153.240	89,7	154.048
	Wel herzien	10,3	17.554	0,0	2	10,1	17.560	10,4	17.851	10,3	17.739

In schooljaar 2019/2020 is er geen eindtoets gemaakt en zijn er geen bijstellingen gedaan

Tabel 6.16 toont de definitieve adviezen van leerlingen in het regulier basisonderwijs. De adviezen van schooljaar 2022-2023 zijn redelijk vergelijkbaar met de adviezen van schooljaar 2021-2022.

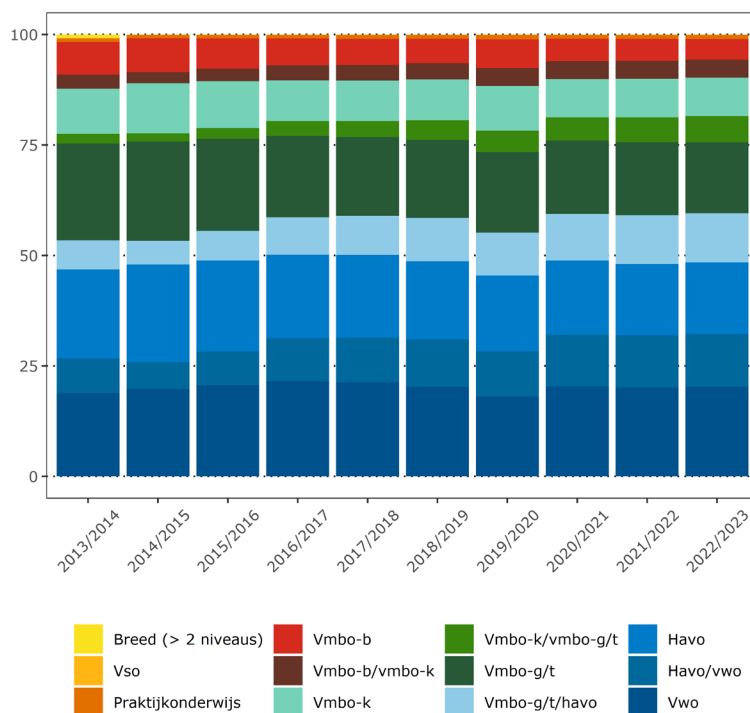
Tabel 6.16: Definitieve schooladviezen in het regulier basisonderwijs

	2018/ 2019		2019/ 2020		2020/ 2021		2021/ 2022		2022/ 2023	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Vso	0,1	155	0,1	201	0,1	213	0,1	225	0,1	198
Praktijkonderwijs	0,9	1.505	1,0	1.721	0,8	1.460	0,9	1.495	0,9	1.591
Vmbo-b	5,5	9.477	6,5	11.175	5,1	8.840	5,0	8.484	4,7	8.020
Vmbo-b/vmbo-k	3,7	6.255	4,1	7.098	4,0	7.001	4,1	6.965	4,0	6.948
Vmbo-k	9,2	15.731	10,1	17.465	8,7	15.148	8,7	14.943	8,7	14.963
Vmbo-k/vmbo-g/t	4,5	7.619	4,9	8.410	5,2	9.105	5,6	9.535	5,9	10.189
Vmbo-g/t	17,7	30.189	18,2	31.457	16,6	28.942	16,5	28.287	16,1	27.648
Vmbo-g/t/havo	9,8	16.769	9,7	16.821	10,5	18.249	11,1	18.969	11,1	19.055
Havo	17,6	30.082	17,1	29.584	16,8	29.279	16,1	27.555	16,2	27.835
Havo/vwo	10,8	18.388	10,2	17.712	11,7	20.347	11,8	20.170	12,0	20.579
Vwo	20,3	34.589	18,1	31.222	20,4	35.413	20,1	34.463	20,2	34.761
Totaal	100,0	170.759	100,0	172.866	100,0	173.997	100,0	171.091	100,0	171.787

Voor schooljaar 2019/2020 is het advies niet bijgesteld en zijn er geen veranderingen ten opzichte van de initiële adviezen

Figuur 6.3 toont een visuele weergave van de definitieve adviezen in het regulier basisonderwijs.

Figuur 6.3: Definitieve adviezen in het regulier basisonderwijs

In Tabel 6.17 worden de gemiddelde numerieke definitieve advieshoogtes getoond. Deze zijn in schooljaar 2022-2023 vergelijkbaar met schooljaar 2021-2022.

Tabel 6.17: Gemiddelde numerieke definitieve adviezen in het regulier basisonderwijs

	2017/ 2018		2018/ 2019		2019/ 2020		2020/ 2021		2021/ 2022		2022/ 2023	
	gem	n	gem	n	gem	n	gem	n	gem	n	gem	n
Gemiddeld numeriek advies	7,0	172.498	7,0	170.759	6,8	172.866	7,0	173.997	7,0	171.091	7,0	171.787

Tabel 6.18 toont het type advies dat de leerling heeft ontvangen. Een schooladvies kan zowel enkelvoudig (één schoolsoort adviseren) als meervoudig (twee aan elkaar grenzende schoolsoorten adviseren) zijn. Het meervoudig schooladvies is daarbij geschikt voor leerlingen van wie nog niet geheel helder is in welke schoolsoort de leerling het beste tot zijn recht komt. Er is de afgelopen schooljaren een trend aanwezig waarbij er steeds vaker een meervoudig schooladvies wordt gegeven.

Tabel 6.18: Type adviezen, enkelvoudig of meervoudig, in het regulier basisonderwijs

	2018/ 2019		2019/ 2020		2020/ 2021		2021/ 2022		2022/ 2023	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Enkelvoudige advies	71,3	121.728	71,1	122.825	68,6	119.295	67,5	115.452	67,0	115.016
Meervoudig advies: 2 niveaus	28,7	49.031	28,9	50.041	31,4	54.702	32,5	55.639	33,0	56.771
Totaal	100,0	170.759	100,0	172.866	100,0	173.997	100,0	171.091	100,0	171.787

5.2.2

Adviezen speciaal basisonderwijs

In deze sectie staat weergegeven welk advies leerlingen in het speciaal basisonderwijs ontvingen in de afgelopen jaren.

In Tabel 6.19 worden de initiële adviezen die leerlingen kregen van scholen weergegeven, voordat bijstelling plaatsvond.

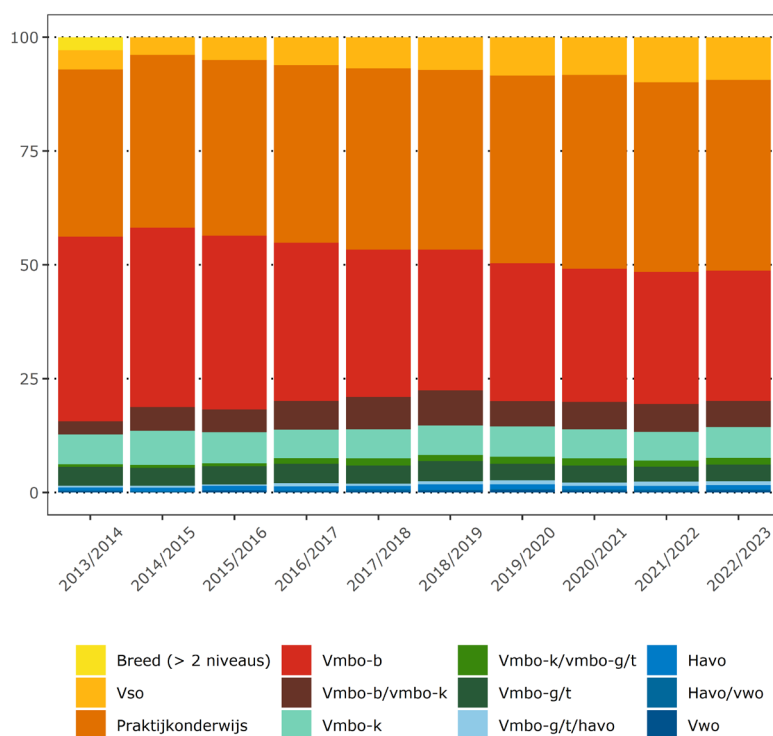
Tabel 6.19: Afgegeven initiële adviezen in het speciaal basisonderwijs

	2017/ 2018		2018/ 2019		2019/ 2020		2020/ 2021		2021/ 2022		2022/ 2023	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Vso	6,8	451	7,2	466	8,4	547	8,3	566	9,9	670	9,4	656
Praktijkonderwijs	39,8	2.622	39,5	2.558	41,2	2.671	42,6	2.913	41,7	2.818	41,9	2.937
Vmbo-b	32,3	2.130	30,9	2.001	30,3	1.966	29,2	1.999	29,0	1.960	28,6	2.002
Vmbo-b/vmbo-k	7,1	470	7,7	499	5,5	359	6,0	413	6,2	418	5,8	404
Vmbo-k	6,4	420	6,5	419	6,7	433	6,4	435	6,3	426	6,7	471
Vmbo-k/vmbo-g/t	1,6	104	1,4	89	1,5	99	1,6	109	1,3	91	1,5	107
Vmbo-g/t	3,9	259	4,4	286	3,6	235	3,7	254	3,3	220	3,6	254
Vmbo-g/t/havo	0,5	35	0,7	45	0,9	58	0,7	50	0,9	63	0,9	62
Havo	0,8	52	1,2	80	1,1	69	0,8	56	0,9	59	0,9	65
Havo/vwo	0,3	22	0,2	11	0,2	15	0,3	20	0,3	19	0,2	16
Vwo	0,3	20	0,4	24	0,5	31	0,4	24	0,3	20	0,4	29
Totaal	100,0	6.585	100,0	6.478	100,0	6.483	100,0	6.839	100,0	6.764	100,0	7.003

Figuur 6.4 toont een visuele weergave van de afgegeven initiële adviezen in het speciaal basisonderwijs.

Figuur 6.4: Initiële adviezen in het speciaal basisonderwijs

In Tabel 6.20 staan de toetsadviezen die leerlingen in het speciaal basisonderwijs kregen. In schooljaar 2019-2020 is er geen eindtoets gemaakt en missen de gegevens. In schooljaar 2020-2021 is de eindtoets voor het eerst verplicht afgenomen in het sbo.

Tabel 6.20: Afgegeven toetsadviezen in het speciaal basisonderwijs

	2020/ 2021		2021/ 2022		2022/ 2023	
	%	n	%	n	%	n
Praktijkonderwijs/vmbo-b	52,9	2.960	41,2	2.343	37,9	2.238
Vmbo-b/vmbo-k	33,3	1.860	43,4	2.466	47,9	2.831
Vmbo-k/vmbo-g/t	9,8	548	10,2	580	9,3	551
Vmbo-g/t/havo	2,8	158	3,9	223	3,3	197
Havo/vwo	0,8	44	0,9	49	1,1	67
Vwo	0,4	21	0,5	26	0,4	23
Totaal	100,0	5.591	100,0	5.687	100,0	5.907

In schooljaar 2019/2020 is er geen eindtoets gemaakt

Tabel 6.21 toont de leerlingen in het speciaal basisonderwijs die door een hoger toetsadvies in aanmerking komen voor herziening van het schooladvies. Sinds schooljaar 2018-2019 worden er enkel nog dubbele toetsadviezen gegeven.

Tabel 6.21: Leerlingen in het speciaal basisonderwijs die door hoger toetsadvies in aanmerking voor herziening van het schooladvies komen

	2017/ 2018		2018/ 2019		2020/ 2021		2021/ 2022		2022/ 2023	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Heroverweging i.v.m. half niveau verschil	15,7	128	59,0	914	49,8	1.071	58,0	1.505	58,3	1.648
Heroverweging i.v.m. minstens een heel niveau verschil	7,7	63	7,1	110	10,1	218	10,1	262	7,5	213
Niet in aanmerking voor heroverweging	76,6	624	33,9	524	40,1	863	31,9	828	34,2	967
Totaal	100,0	815	100,0	1.548	100,0	2.152	100,0	2.595	100,0	2.828

In schooljaar 2019/2020 is er geen eindtoets gemaakt

Tabel 6.22 toont het aantal leerlingen in het sbo dat een bijstelling heeft gekregen na een hoger toetsadvies. Bij minder dan een kwart van de leerlingen waarbij het toetsadvies een heel niveau hoger lag, werd het definitieve schooladvies naar boven bijgesteld. In het basisonderwijs gebeurt dat bij ongeveer de helft van de leerlingen met een toetsadvies dat een heel niveau hoger ligt. Tevens geldt dat voor de leerlingen in het speciaal basisonderwijs waarbij het toetsadvies een half niveau hoger ligt, het definitieve advies bij 3,6% van deze leerlingen werd bijgesteld, tegenover zo'n 20% in het regulier basisonderwijs.

Tabel 6.22: Leerlingen in het speciaal basisonderwijs van wie het schooladvies is bijgesteld, naar verschil toetsadvies en schooladvies

		2017/ 2018		2018/ 2019		2020/ 2021		2021/ 2022		2022/ 2023	
		%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Heroverweging i.v.m. half niveau verschil	Niet herzien	97,7	125	98,5	900	96,1	1.029	96,9	1.458	96,4	1.588
	Wel herzien	2,3	3	1,5	14	3,9	42	3,1	47	3,6	60
Heroverweging i.v.m. minstens een heel niveau verschil	Niet herzien	81,0	51	85,5	94	73,9	161	74,8	196	77,0	164
	Wel herzien	19,0	12	14,5	16	26,1	57	25,2	66	23,0	49
Niet in aanmerking voor heroverweging	Niet herzien	99,4	620	99,4	521	99,4	858	99,6	825	99,1	958
	Wel herzien	0,6	4	0,6	3	0,6	5	0,4	3	0,9	9
Totaal	Niet herzien	99,5	6.551	99,1	6.417	97,5	6.667	96,9	6.554	96,9	6.786
	Wel herzien	0,5	34	0,9	61	2,5	172	3,1	210	3,1	217

In schooljaar 2019/2020 is er geen eindtoets gemaakt

Tabel 6.23 toont de definitieve adviezen die leerlingen kregen in het sbo. De meeste leerlingen krijgen een definitief advies voor praktijkonderwijs of vmbo-b.

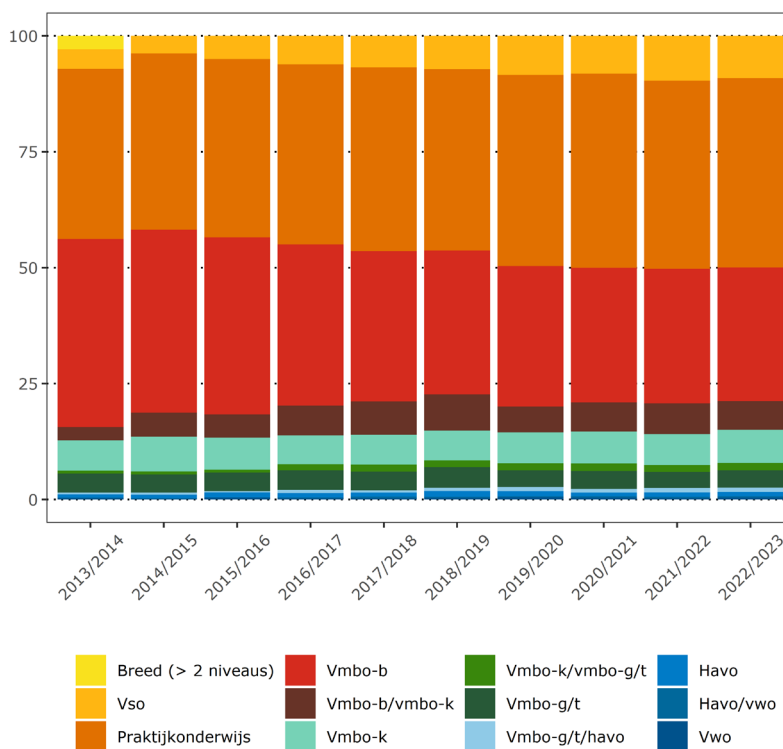
Tabel 6.23: Definitieve schooladviezen in het speciaal basisonderwijs

	2018/ 2019		2019/ 2020		2020/ 2021		2021/ 2022		2022/ 2023	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Vso	7,2	466	8,4	547	8,1	557	9,7	654	9,1	640
Praktijkonderwijs	39,1	2.531	41,2	2.671	41,9	2.867	40,6	2.744	40,8	2.860
Vmbo-b	31,0	2.011	30,3	1.966	29,0	1.984	29,0	1.962	28,8	2.017
Vmbo-b/vmbo-k	7,8	505	5,5	359	6,3	430	6,7	450	6,2	434
Vmbo-k	6,5	418	6,7	433	6,8	468	6,7	452	7,1	499
Vmbo-k/vmbo-g/t	1,4	93	1,5	99	1,7	113	1,5	101	1,6	112
Vmbo-g/t	4,5	291	3,6	235	3,9	265	3,4	232	3,7	259
Vmbo-g/t/havo	0,7	45	0,9	58	0,8	52	1,0	66	1,0	68
Havo	1,2	80	1,1	69	0,8	57	0,9	62	0,9	65
Havo/vwo	0,2	14	0,2	15	0,3	20	0,3	20	0,3	20
Vwo	0,4	24	0,5	31	0,4	26	0,3	21	0,4	29
Totaal	100,0	6.478	100,0	6.483	100,0	6.839	100,0	6.764	100,0	7.003

Voor schooljaar 2019/2020 is het advies niet bijgesteld en zijn er geen veranderingen ten opzichte van de initiële adviezen

Figuur 6.5 toont een visuele weergave van de afgegeven definitieve adviezen in het speciaal basisonderwijs.

Figuur 6.5: Definitieve adviezen in het speciaal basisonderwijs

Tabel 6.24 toont het type advies dat leerlingen in het speciaal basisonderwijs hebben ontvangen. Een schooladvies kan zowel enkelvoudig (1 schoolsoort adviseren) als meervoudig (2 aan elkaar grenzende schoolsoorten adviseren) zijn.

Het meervoudig schooladvies is daarbij geschikt voor leerlingen van wie nog niet geheel helder is in welke schoolsoort de leerling het beste tot zijn recht komt. De afgelopen schooljaren is in het basisonderwijs een trend aanwezig waarbij er steeds vaker een meervoudig schooladvies wordt gegeven, maar voor het speciaal basisonderwijs is deze niet zichtbaar en worden er minder vaak meervoudige adviezen gegeven

Tabel 6.24: Type adviezen, enkelvoudig of meervoudig, voor het speciaal basisonderwijs

	2018/ 2019		2019/ 2020		2020/ 2021		2021/ 2022		2022/ 2023	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Enkelvoudige advies	89,9	5.821	91,8	5.952	91,0	6.224	90,6	6.127	90,9	6.369
Meervoudig advies: 2 niveaus	10,1	657	8,2	531	9,0	615	9,4	637	9,1	634
Totaal	100,0	6.478	100,0	6.483	100,0	6.839	100,0	6.764	100,0	7.003

5.2.3 Adviezen nieuwkomers

In Tabel 6.25 worden de initiële adviezen die nieuwkomers kregen weergegeven, voordat bijstelling plaatsvond. Steeds meer nieuwkomers ontvangen de afgelopen jaren een havo tot en met vwo schooladvies.

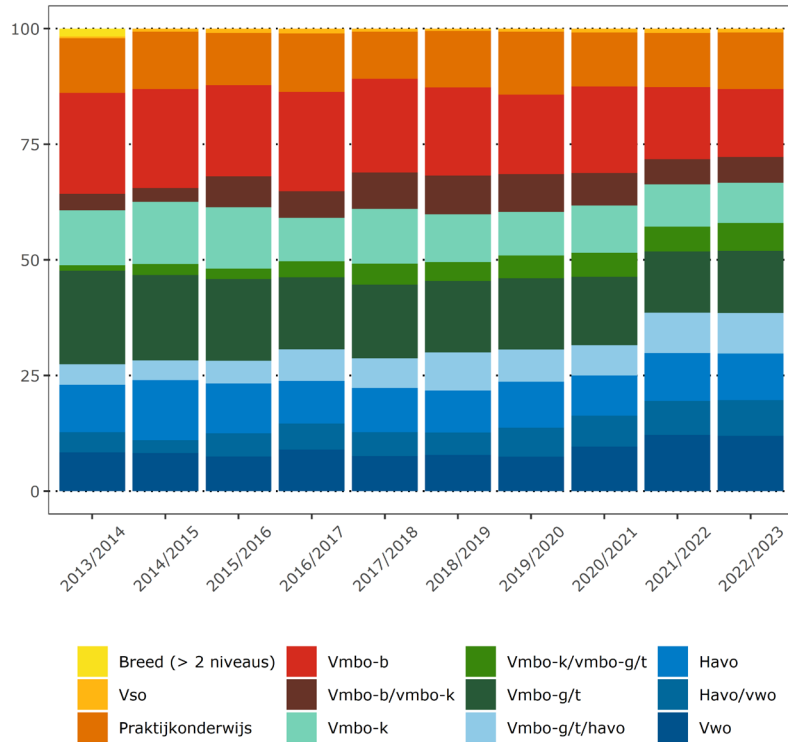
Tabel 6.25: Afgegeven initiële adviezen voor nieuwkomers

	2017/ 2018		2018/ 2019		2019/ 2020		2020/ 2021		2021/ 2022		2022/ 2023	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Vso	0,7	13	0,5	11	0,6	16	0,8	21	0,9	20	0,8	19
Praktijkonderwijs	10,2	199	12,2	280	13,7	348	11,7	296	11,7	249	12,2	279
Vmbo-b	20,2	394	19,0	437	17,2	437	18,7	474	15,6	331	14,7	335
Vmbo-b/vmbo-k	7,9	153	8,4	193	8,2	208	7,0	178	5,5	116	5,6	128
Vmbo-k	11,8	230	10,3	236	9,4	240	10,2	259	9,1	194	8,7	198
Vmbo-k/vmbo-g/t	4,6	89	4,1	95	4,9	125	5,2	132	5,4	114	6,0	138
Vmbo-g/t	15,9	310	15,4	354	15,4	393	14,8	375	13,2	281	13,5	307
Vmbo-g/t/havo	6,4	124	8,2	188	7,0	177	6,6	166	8,7	185	8,7	199
Havo	9,6	187	9,1	209	9,9	252	8,6	219	10,4	221	10,1	230
Havo/vwo	5,1	100	4,8	111	6,3	161	6,7	170	7,3	156	7,7	176
Vwo	7,6	148	7,8	180	7,4	189	9,6	244	12,1	258	12,0	273
Totaal	100,0	1.947	100,0	2.294	100,0	2.546	100,0	2.534	100,0	2.125	100,0	2.282

Figuur 6.6 toont een visuele weergave van de afgegeven initiële adviezen voor nieuwkomers.

Figuur 6.6: initiële adviezen van nieuwkomers in bao

Tabel 6.26 toont de toetsadviezen die nieuwkomers kregen.

Tabel 6.26: Afgegeven toetsadviezen voor nieuwkomers

	2018/ 2019		2020/ 2021		2021/ 2022		2022/ 2023	
	%	n	%	n	%	n	%	n
Praktijkonderwijs/ vmbo-b	2,6	45	9,3	189	7,8	136	6,5	110
Vmbo-b/vmbo-k	28,0	476	24,2	493	21,0	368	22,8	386
Vmbo-k/vmbo-g/t	22,8	388	21,1	431	19,4	339	21,9	370
Vmbo-g/t/havo	23,1	393	20,2	412	25,4	445	23,3	395
Havo/vwo	14,9	254	13,1	266	14,5	254	14,0	237
Vwo	8,4	143	12,1	247	11,8	207	11,5	194
Totaal	100,0	1.699	100,0	2.038	100,0	1.749	100,0	1.692

Tabel 6.27 toont het aantal nieuwkomers dat door een hoger toetsadvies in aanmerking komt voor herziening van het schooladvies. Sinds schooljaar 2018-2019 worden er enkel nog dubbele toetsadviezen gegeven. In schooljaar 2022-2023 is het aandeel nieuwkomers dat in aanmerking voor herziening komt gedaald.

Tabel 6.27: Nieuwkomers die door hoger toetsadvies in aanmerking voor herziening van het schooladvies komen

	2016/ 2017		2017/ 2018		2018/ 2019		2020/ 2021		2021/ 2022		2022/ 2023	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Heroverweging i.v.m. half niveau verschil	14,3	146	19,8	236	29,9	455	30,5	538	28,8	438	23,6	347
Heroverweging i.v.m. minstens een heel niveau verschil	13,9	142	16,9	201	16,0	243	17,2	303	13,6	207	10,7	158
Niet in aanmerking voor heroverweging	71,8	734	63,3	754	54,1	823	52,4	924	57,6	875	65,7	966
Totaal	100,0	1.022	100,0	1.191	100,0	1.521	100,0	1.765	100,0	1.520	100,0	1.471

In schooljaar 2019/2020 is er geen eindtoets gemaakt

Tabel 6.28 toont het aantal nieuwkomers dat in aanmerking kwam voor herziening, uitgesplitst naar of het advies herzien werd. In schooljaar 2017-2018 werd nog 21,6% van de adviezen, waarbij het toetsadvies een half niveau hoger was dan het initiële advies, naar boven bijgesteld. In 2022-2023 is dat 27,4%, dit is lager dan in schooljaar 2021-2022. Adviezen voor nieuwkomers worden relatief vaker herzien wanneer zij hiervoor in aanmerking komen dan in vergelijking met het hele bao. (zie Tabel 6.11)

Tabel 6.28: Nieuwkomers van wie het schooladvies is bijgesteld, naar verschil toetsadvies en schooladvies

		2017/ 2018		2018/ 2019		2020/ 2021		2021/ 2022		2022/ 2023	
		%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Heroverweging i.v.m. half niveau verschil	Niet herzien	78,4	185	80,9	368	74,5	401	69,6	305	72,6	252
	Wel herzien	21,6	51	19,1	87	25,5	137	30,4	133	27,4	95
Heroverweging i.v.m. minstens een heel niveau verschil	Niet herzien	47,3	95	52,7	128	43,2	131	36,7	76	41,1	65
	Wel herzien	52,7	106	47,3	115	56,8	172	63,3	131	58,9	93
Niet in aanmerking voor heroverweging	Niet herzien	99,2	748	98,2	808	99,1	916	98,4	861	98,7	953
	Wel herzien	0,8	6	1,8	15	0,9	8	1,6	14	1,3	13
Totaal	Niet herzien	90,6	1.764	89,3	2.048	86,8	2.199	85,9	1.826	90,1	2.057
	Wel herzien	9,4	183	10,7	246	13,2	335	14,1	299	9,9	225

In schooljaar 2019/2020 is er geen eindtoets gemaakt

Tabel 6.29 toont de definitieve adviezen die nieuwkomers kregen. In schooljaar 2022-2023 zijn de definitieve adviezen van nieuwkomers hoger dan in eerdere jaren, maar wel vergelijkbaar met schooljaar 2021-2022.

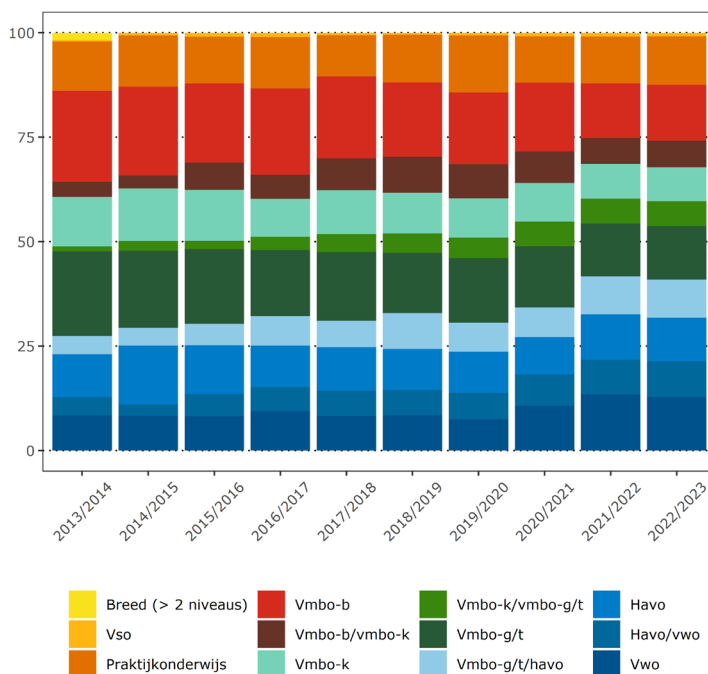
Tabel 6.29: Definitieve schooladviezen voor nieuwkomers

	2018/ 2019		2019/ 2020		2020/ 2021		2021/ 2022		2022/ 2023	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Vso	0,5	11	0,6	16	0,8	21	0,9	19	0,8	19
Praktijkonderwijs	11,4	262	13,7	348	11,1	282	11,2	239	11,7	266
Vmbo-b	17,8	408	17,2	437	16,5	417	13,1	278	13,4	305
Vmbo-b/vmbo-k	8,6	198	8,2	208	7,6	192	6,2	131	6,4	145
Vmbo-k	9,8	224	9,4	240	9,2	233	8,3	177	8,1	185
Vmbo-k/vmbo-g/t	4,6	106	4,9	125	5,9	150	6,0	127	6,0	136
Vmbo-g/t	14,4	331	15,4	393	14,7	372	12,7	269	12,8	292
Vmbo-g/t/havo	8,5	196	7,0	177	7,1	180	9,1	193	9,2	209
Havo	9,9	226	9,9	252	8,9	226	10,8	230	10,4	238
Havo/vwo	6,0	138	6,3	161	7,5	189	8,3	176	8,5	195
Vwo	8,5	194	7,4	189	10,7	272	13,5	286	12,8	292
Totaal	100,0	2.294	100,0	2.546	100,0	2.534	100,0	2.125	100,0	2.282

Voor schooljaar 2019/2020 is het advies niet bijgesteld en zijn er geen veranderingen ten opzichte van de initiële adviezen

Figuur 6.7 toont een visuele weergave van de afgegeven definitieve adviezen voor nieuwkomers.

Figuur 6.7: Definitieve adviezen van nieuwkomers in bao

Tabel 6.30 toont het type advies dat nieuwkomers hebben ontvangen. Een schooladvies kan zowel enkelvoudig (1 schoolsoort adviseren) als meervoudig (2 aan elkaar grenzende schoolsoorten adviseren) zijn. Het meervoudig schooladvies is daarbij geschikt voor leerlingen van wie nog niet geheel helder is in welke schoolsoort de leerling het beste tot zijn recht komt. De afgelopen schooljaren is een trend aanwezig waarbij er steeds vaker een meervoudig schooladvies wordt gegeven

voor nieuwkomers.

Tabel 6.30: Type adviezen, enkelvoudig of meervoudig, voor nieuwkomers

	2018/ 2019		2019/ 2020		2020/ 2021		2021/ 2022		2022/ 2023	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Enkelvoudige advies	72,2	1.656	73,6	1.875	71,9	1.823	70,5	1.498	70,0	1.597
Meervoudig advies: 2 niveaus	27,8	638	26,4	671	28,1	711	29,5	627	30,0	685
Totaal	100,0	2.294	100,0	2.546	100,0	2.534	100,0	2.125	100,0	2.282

5.3 Analyses schoolverschillen in advisering

Hieronder volgen de resultaten van de analyses naar schoolverschillen in advisering. Allereerst wordt de samenhang van de gebruikte variabelen geplot naar schoolweging en schoolgrootte. Vervolgens worden de resultaten getoond van meervoudige lineaire regressieanalyses. Deze zijn uitgevoerd op 1cijferdata van schooljaar 2022-2023, welke zijn geaggregeerd naar brinvestniveau. Hier volgt een beschrijving van de afhankelijke variabelen:

- Onderadvisering; afhankelijke variabele is een proportie, op schoolniveau, van onderadvisering. De gradatie hiervan maakt niet uit, een leerling met een half niveau onderadvisering staat in deze gelijk aan een leerling met 3 hele niveaus onderadvisering. De som van alle leerlingen met een vorm van onderadvisering is gedeeld door het aantal leerlingen in de groep 8 van de school om een proportie te maken
- Overadvisering; afhankelijke variabele is een proportie, op schoolniveau, van overadvisering. De gradatie hiervan maakt niet uit, een leerling met een half niveau overadvisering staat in deze gelijk aan een leerling met 3 hele niveaus overadvisering. De som van alle leerlingen met een vorm van overadvisering is gedeeld door het aantal leerlingen in de groep 8 van de school om een proportie te maken
- Herziening; afhankelijke variabele is een proportie, op schoolniveau, van het aantal bijstellingen, waarbij gecontroleerd is voor het in aanmerking komen van bijstelling. Het totaal aantal leerlingen in aanmerking is voor deze gedeeld door het totaal aantal leerlingen in aanmerking, dat ook herzien is
- Lager definitief advies dan toetsadvies; afhankelijke variabele is een proportie, op schoolniveau, van het aantal leerlingen dat een lager definitief advies heeft dan toetsadvies. Het totaal aantal leerlingen met een lager definitief advies dan het toetsadvies is gedeeld door het totaal aantal leerlingen in groep 8 van de school om een proportie te maken

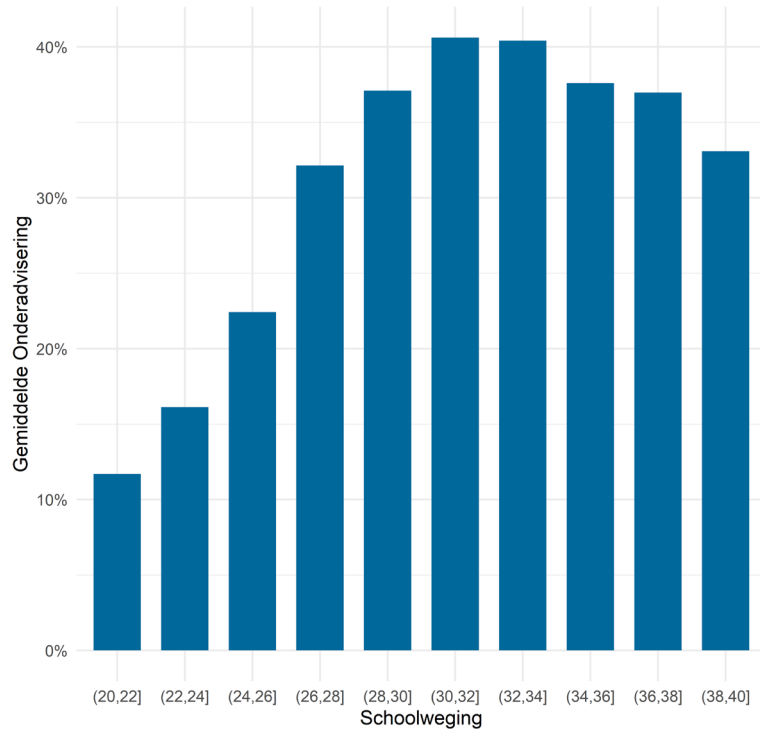
5.3.1 *Samenhang afhankelijke variabelen met schoolweging en schoolgrootte*

5.3.1.1 Onderadvisering

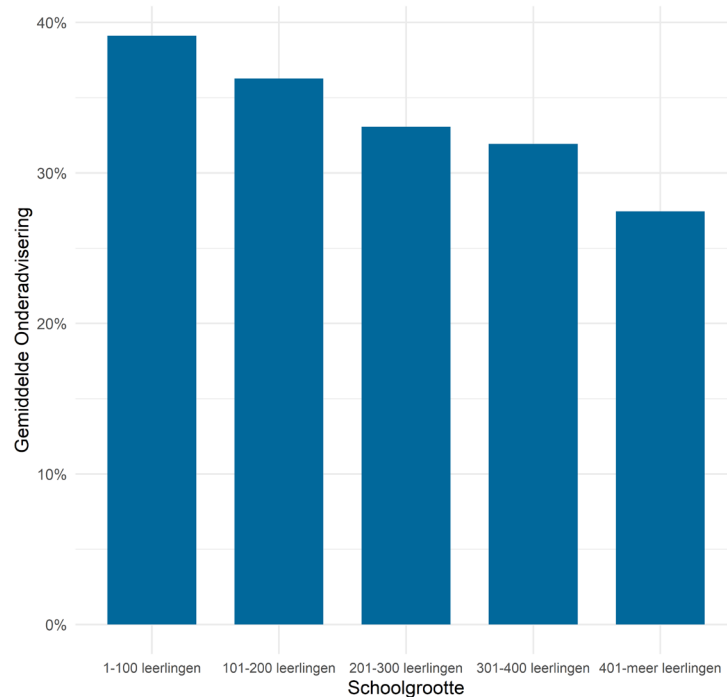
Uit de analyse naar schoolweging blijkt dat er gemiddeld genomen minder onderadvisering plaatsvindt op scholen met een lagere én hogere schoolweging. De analyse naar schoolgrootte toont een rechts-scheve verdeling, waarbij er relatief meer onderadvisering plaatsvindt op kleinere scholen.

Gemiddelde proportie onderadvisering naar schoolweging

Gemiddelde proportie onderadvisering naar schoolgrootte

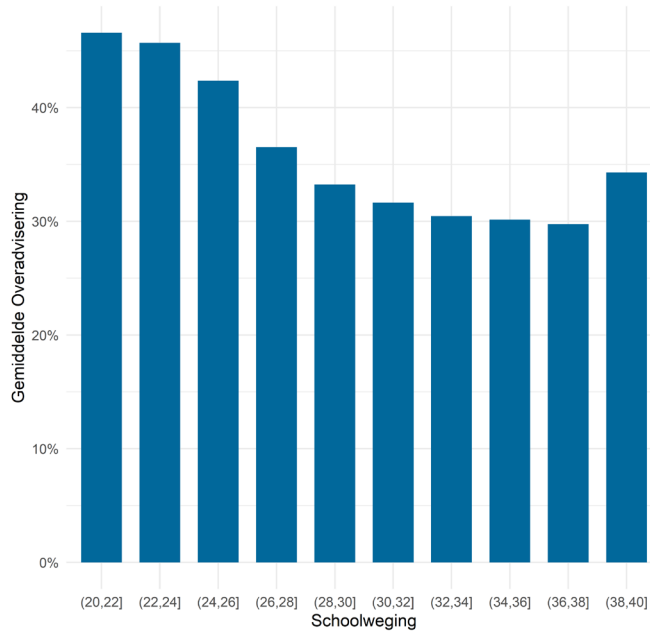

5.3.1.2 Overadvisering

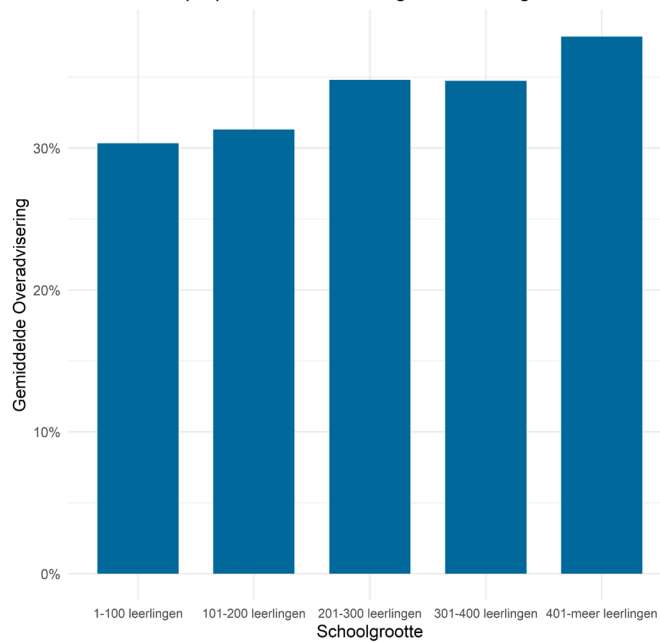
Uit de analyse naar schoolweging blijkt dat er gemiddeld genomen meer overadvisering plaatsvindt op scholen met een lagere én hogere schoolweging (38-40). De analyse naar schoolgrootte toont een links-scheve verdeling, waarbij er relatief meer overadvisering plaatsvindt op grotere scholen.

Gemiddelde proportie overadvisering naar schoolweging

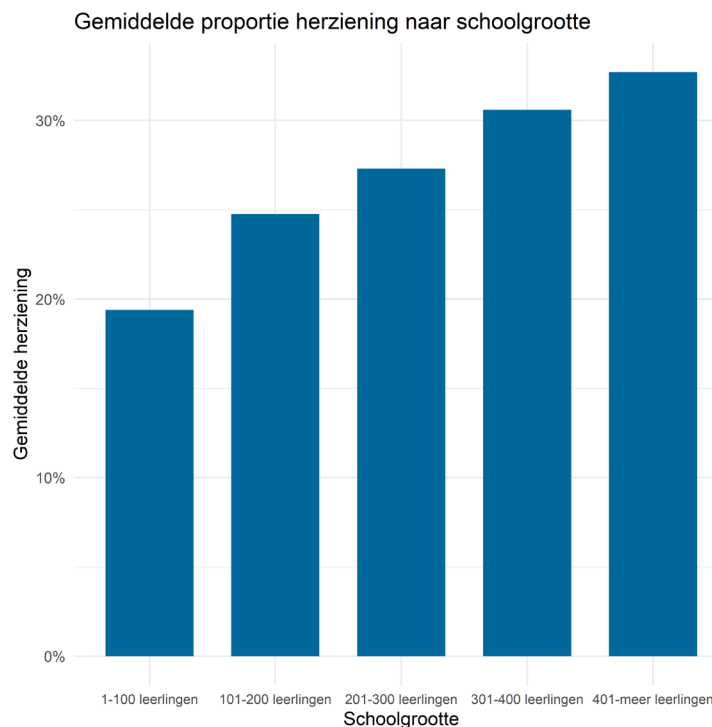
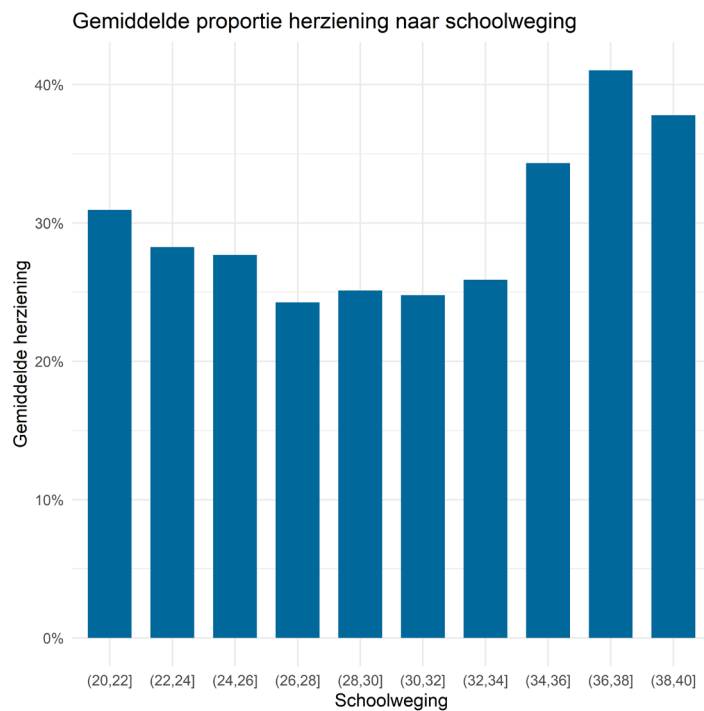

Gemiddelde proportie overadvisering naar schoolgrootte

5.3.1.3 Herziening

Uit de analyse naar schoolweging blijkt dat er gemiddeld genomen meer herziening plaatsvindt op scholen met een lagere en met name een hogere schoolweging. De analyse naar schoolgrootte toont een links-scheve verdeling, waarbij er relatief meer herziening plaatsvindt op grotere scholen.

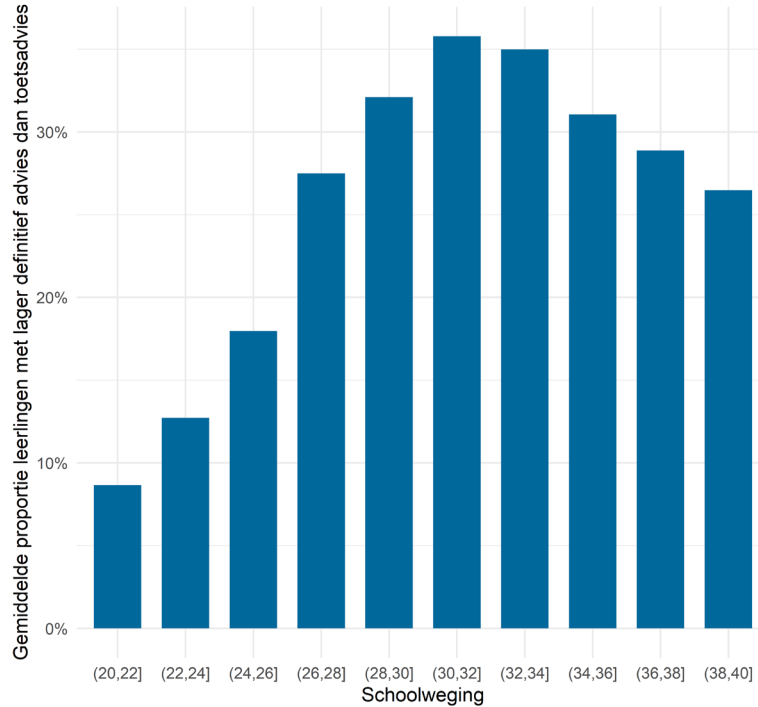

5.3.1.4 Lager definitief advies dan toetsadvies (minstens half niveau)

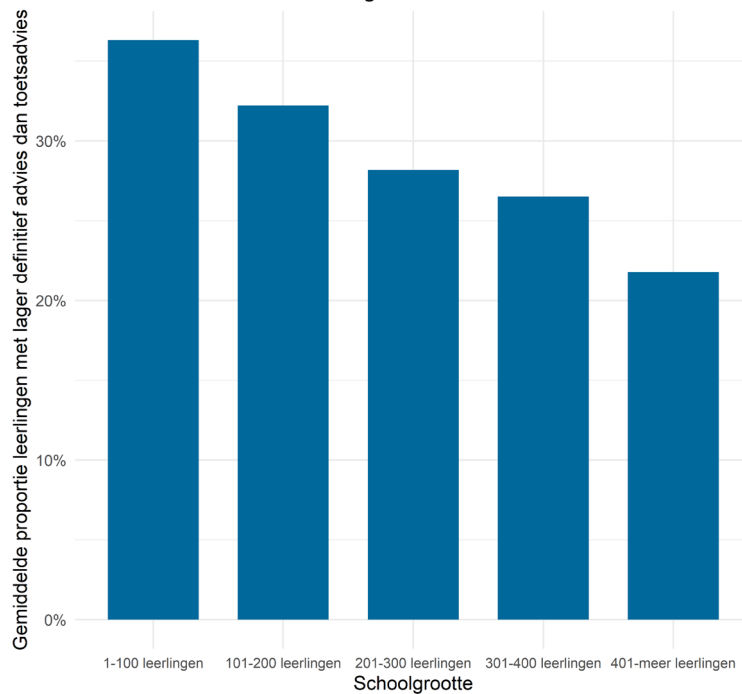
Uit de analyse naar schoolweging blijkt dat de gemiddelde proportie leerlingen met een lager definitief advies dan toetsadvies vaak kleiner is op scholen met een lagere en hogere schoolweging. De analyse naar schoolgrootte toont een rechts-scheve verdeling, waarbij de gemiddelde proportie leerlingen met een lager definitief advies dan toetsadvies groter is op kleinere scholen.

Gemiddelde proportie leerlingen met lager definitief advies dan toetsadvies naar schoolweging

Gemiddelde proportie leerlingen met lager definitief advies dan toetsadvies naar schoolgrootte

5.3.2 *Regressies onderadvisering, overadvisering, herziening en proportie leerlingen met een lager definitief advies dan toetsadvies*

Tabel 6.31: Regressie proportie onderadvisering

	Onderadvisering
Schoolweging	0,025 *** (0,001)
Omgevingsadressendichtheid	-0,000 ** (0,000)
Percentage leerlingen zonder migratieachtergrond	0,003 *** (0,000)
Regio Noord [Midden referentie]	0,075 *** (0,009)
Regio Zuid [Midden referentie]	-0,005 (0,008)
Regio Oost [Midden referentie]	0,020 ** (0,007)
Aantal leerlingen	0,000 (0,000)
Denominatie overig bijzonder [Openbaar referentie]	0,012 (0,009)
Denominatie Protestants-christelijk [Openbaar referentie]	0,004 (0,007)
Denominatie Rooms-katholiek [Openbaar referentie]	0,033 *** (0,007)
N	5.907
R-squared	0,181

*** $p < 0,001$; ** $p < 0,01$; * $p < 0,05$.

Tabel 6.32: Regressie proportie overadvisering

	Overadvisering
Schoolweging	-0,014 *** (0,001)
Omgevingsadressendichtheid	0,000 *** (0,000)
Percentage leerlingen zonder migratieachtergrond	-0,001 *** (0,000)
Regio Noord [Midden referentie]	-0,041 *** (0,009)
Regio Zuid [Midden referentie]	-0,003 (0,008)
Regio Oost [Midden referentie]	-0,025 *** (0,007)
Aantal leerlingen	-0,000 * (0,000)
Denominatie overig bijzonder [Openbaar referentie]	0,012 (0,009)
Denominatie Protestants-christelijk [Openbaar referentie]	0,003 (0,007)
Denominatie Rooms-katholiek [Openbaar referentie]	-0,025 *** (0,007)
N	5.907
R-squared	0,073

*** $p < 0,001$; ** $p < 0,01$; * $p < 0,05$.

Tabel 6.33: Regressie proportie herziening (gecontroleerd voor in aanmerking herziening)

	Herziening van leerlingen in het basisonderwijs, conditioneel op in aanmerking voor herziening
Schoolweging	-0,000 (0,002)
Omgevingsadressendichtheid	0,000 ** (0,000)
Percentage leerlingen zonder migratieachtergrond	-0,002 *** (0,000)
Regio Noord [Midden referentie]	-0,025 (0,013)
Regio Zuid [Midden referentie]	-0,047 *** (0,012)
Regio Oost [Midden referentie]	-0,029 * (0,011)
Aantal leerlingen	0,000 *** (0,000)
Denominatie overig bijzonder [Openbaar referentie]	-0,031 * (0,013)
Denominatie Protestants-christelijk [Openbaar referentie]	-0,028 ** (0,011)
Denominatie Rooms-katholiek [Openbaar referentie]	0,007 (0,011)
N	5.648
R-squared	0,064

*** p < 0,001; ** p < 0,01; * p < 0,05.

Tabel 6.34: Regressie proportie leerlingen met lager definitief advies dan toetsadvies

	Leerlingen met een lager definitief advies dan toetsadvies
Schoolweging	0,023 *** (0,001)
Omgevingsadressendichtheid	-0,000 *** (0,000)
Percentage leerlingen zonder migratieachtergrond	0,003 *** (0,000)
Regio Noord [Midden referentie]	0,074 *** (0,008)
Regio Zuid [Midden referentie]	0,007 (0,007)
Regio Oost [Midden referentie]	0,026 *** (0,007)
Aantal leerlingen	-0,000 (0,000)
Denominatie overig bijzonder [Openbaar referentie]	0,011 (0,008)
Denominatie Protestants-christelijk [Openbaar referentie]	0,008 (0,007)
Denominatie Rooms-katholiek [Openbaar referentie]	0,026 *** (0,007)
N	5.907
R-squared	0,196

*** p < 0,001; ** p < 0,01; * p < 0,05.

Tabel 6.31, Tabel 6.32, Tabel 6.33 en Tabel 6.34 geven de resultaten van de lineaire regressiemodellen naar advisering weer van het primair onderwijs. De significante relaties worden hieronder samengevat:

- De schoolweging hangt negatief samen met overadvisering; hoe hoger de schoolweging, des te lager de gemiddelde overadvisering op een school
- De mate van stedelijkheid hangt positief samen met overadvisering; hoe hoger de mate van stedelijkheid, des te hoger de gemiddelde overadvisering op een school
- Het percentage leerlingen zonder migratieachtergrond hangt negatief samen met overadvisering; hoe hoger dit aandeel, des te lager de gemiddelde overadvisering op een school
- Het aantal leerlingen hangt negatief samen met overadvisering; hoe hoger het aantal leerlingen, des te hoger de gemiddelde overadvisering op een school
- Voor de regio's Noord en Oost geldt een negatief verband met overadvisering, de gemiddelde overadvisering op een school in deze regio's is lager dan in vergelijking met de regio Midden
- Voor de denominatie Rooms-katholiek geldt een negatief verband met overadvisering, de gemiddelde overadvisering op een school met deze denominatie is lager dan in vergelijking met de denominatie Openbaar

- De schoolweging hangt positief samen met onderadvisering; hoe hoger de schoolweging, des te hoger de gemiddelde onderadvisering op een school
- Het percentage leerlingen zonder migratieachtergrond hangt positief samen met onderadvisering; hoe hoger dit aandeel des te hoger de gemiddelde onderadvisering op een school
- Voor de regio Noord geldt een positief verband met onderadvisering, de gemiddelde onderadvisering op een school in deze regio is hoger dan in vergelijking met de regio Midden
- Voor de denominatie Rooms-katholiek geldt een positief verband met onderadvisering, de gemiddelde onderadvisering op een school met deze denominatie is hoger dan in vergelijking met de denominatie Openbaar

- De mate van stedelijkheid hangt positief samen met de proportie herziening (gecontroleerd voor in aanmerking herziening); hoe hoger de mate van stedelijkheid, des te hoger de proportie herzieningen (gecontroleerd voor in aanmerking herziening) op een school is
- Het percentage leerlingen zonder migratieachtergrond hangt negatief samen met de proportie herziening (gecontroleerd voor in aanmerking herziening); hoe hoger dit aandeel, des te lager de proportie herziening (gecontroleerd voor in aanmerking herziening) op een school
- Voor de regio Zuid geldt een negatief verband met de proportie herziening (gecontroleerd voor in aanmerking herziening); deze proportie op een school in deze regio is lager dan in de vergelijking met de regio Midden
- De grootte van een brin hangt positief samen met de proportie herziening (gecontroleerd voor in aanmerking herziening); hoe groter de brin, des te hoger de proportie herziening (gecontroleerd voor in aanmerking herziening) is
- Voor de denominatie Protestants-christelijk geldt een negatief verband met de proportie herziening (gecontroleerd voor in aanmerking herziening); deze proportie is op een school met deze denominatie lager dan in vergelijking met de denominatie Openbaar

- De schoolweging hangt positief samen met de proportie leerlingen met een lager definitief advies dan toetsadvies; hoe hoger de schoolweging, des te hoger de proportie leerlingen met een lager definitief advies dan toetsadvies
- De mate van stedelijkheid hangt negatief samen met de proportie leerlingen met een lager definitief advies dan toetsadvies; hoe hoger de mate van stedelijkheid, des te lager de proportie leerlingen met een lager definitief advies dan toetsadvies
- Het percentage leerlingen zonder migratieachtergrond hangt positief samen met de proportie leerlingen met een lager definitief advies dan toetsadvies; des te hoger dit percentage, des te hoger de proportie leerlingen met een lager definitief advies dan toetsadvies
- Voor de regio's Noord en Oost geldt een positief verband met de proportie leerlingen met een lager definitief advies dan toetsadvies; de gemiddelde proportie leerlingen met een lager definitief advies dan toetsadvies ligt in deze regio's hoger dan in vergelijking met de regio Midden
- Voor de denominatie Rooms-katholiek geldt een positief verband met de proportie leerlingen met een lager definitief advies dan toetsadvies; de gemiddelde proportie leerlingen met een lager definitief advies dan toetsadvies ligt in een school met deze denominatie hoger dan in de denominatie openbaar

6 Onderwijsprofessionals

6.1 Analyses mobiliteit onderwijspersoneel

Hieronder worden de resultaten getoond van meervoudige lineaire regressies. Deze zijn uitgevoerd op personeelsdata, afkomstig uit de functiemix dataset, van schooljaren 2021-2022 en 2022-2023, welke zijn geaggregeerd naar brinniveau. De percentuele in- en uitstroom van personeel en het verschil tussen de in- en uitstroom zijn opgenomen als afhankelijke variabelen en verschillende schoolkenmerken gelden tegelijkertijd als voorspeller. Instroom is hier gedefinieerd als "wel werkzaam als lesgevend personeel op het brin in 2022-2023, maar nog niet in 2021-2022" en uitstroom als "wel werkzaam als lesgevend personeel in 2021-2022, maar niet meer in 2022-2023". Door de gelijktijdige opname van meerdere voorspellers wordt rekening gehouden met mogelijke onderlinge samenhang tussen deze schoolkenmerken.

6.1.1 Instroom, uitstroom en verschil in- en uitstromend lesgevend personeel

Tabel 5.1: Regressie instroom lesgevend personeel po

	Instroom van leraren in het basisonderwijs naar kenmerken brin
Schoolweging brin	-0,062 (0,076)
Omgevingsadressendichtheid gemeente van brin	0,000 (0,000)
Percentage leerlingen op brin met een Nederlandse herkomst	-0,040 ** (0,014)
Regio Noord [Midden referentie]	-0,446 (0,638)
Regio Zuid [Midden referentie]	-1,407 ** (0,530)
Regio Oost [Midden referentie]	-0,733 (0,541)
Grootte brin	-0,015 *** (0,002)
Eindtoetsscore	-2,355 *** (0,509)
N	5.890
R-squared	0,030

*** $p < 0,001$; ** $p < 0,01$; * $p < 0,05$.

Tabel 5.2: Regressie uitstroom lesgevend personeel po

	uitstroom van leraren in het basisonderwijs naar kenmerken brin
Schoolweging brin	-0,350 *** (0,062)
Omgevingsadressendichtheid gemeente van brin	-0,000 ** (0,000)
Percentage leerlingen op brin met een Nederlandse herkomst	-0,103 *** (0,011)
Regio Noord [Midden referentie]	0,307 (0,520)
Regio Zuid [Midden referentie]	-0,582

Tabel 5.2: Regressie uitstroom lesgevend personeel po

	(0,432)
Regio Oost [Midden referentie]	0,355
	(0,441)
Grootte brin	-0,011 ***
	(0,001)
Eindtoetsscore	-2,388 ***
	(0,414)
N	5.834
R-squared	0,037

*** p < 0,001; ** p < 0,01; * p < 0,05.

Tabel 5.3: Regressie verschil in- en uitstromend lesgevend personeel po

	Verskil in- en uitstroom (instroom - uitstroom) van leraren in het basisonderwijs naar kenmerken brin
Schoolweging brin	0,165 **
	(0,058)
Omgevingsadressendichtheid gemeente van brin	0,001 ***
	(0,000)
Percentage leerlingen op brin met een Nederlandse herkomst	0,047 ***
	(0,011)
Regio Noord [Midden referentie]	0,015
	(0,487)
Regio Zuid [Midden referentie]	-0,877 *
	(0,405)
Regio Oost [Midden referentie]	-0,877 *
	(0,413)
Grootte brin	-0,005 ***
	(0,001)
Eindtoetsscore	0,220
	(0,388)
N	5.833
R-squared	0,011

*** p < 0,001; ** p < 0,01; * p < 0,05.

Tabel 5.1, Tabel 5.2 en Tabel 5.3 geven de resultaten van de lineaire regressiemodellen naar in- en uitstroom weer van het primair onderwijs. De significante relaties worden hieronder samengevat:

- Het percentage Nederlandse leerlingen hangt negatief samen met instroom; hoe hoger dit aandeel, des te lager de instroom van lesgevend personeel is.
- Het aantal leerlingen op een brin hangt negatief samen met instroom; hoe groter de brin, des te lager de instroom van lesgevend personeel is.
- De eindtoetsscore hangt negatief samen met instroom; hoe hoger de gemiddelde score, des te lager de instroom van lesgevend personeel is.

- Schoolweging hangt negatief samen met uitstroom; hoe hoger de schoolweging, des te lager de uitstroom van lesgevend personeel.
- Het percentage Nederlandse leerlingen hangt negatief samen met uitstroom; hoe hoger dit aandeel, des te lager de uitstroom van lesgevend personeel is.
- Het aantal leerlingen op een brin hangt negatief samen met uitstroom; hoe groter de brin, des te lager de uitstroom van lesgevend personeel is.
- De eindtoetsscore hangt negatief samen met uitstroom; hoe hoger de gemiddelde score, des te lager de uitstroom van lesgevend personeel is.

- De schoolweging hangt positief samen met de ratio instroom (t.o.v. uitstroom); hoe hoger de schoolweging, des te hoger de instroom ten opzichte van uitstroom van lesgevend personeel is.
- De mate van stedelijkheid hangt positief samen met de ratio instroom (t.o.v. uitstroom); hoe hoger de mate van stedelijkheid, des te hoger de instroom ten opzichte van uitstroom van lesgevend personeel is.
- Het percentage Nederlandse leerlingen hangt positief samen met de ratio instroom (t.o.v. uitstroom); hoe hoger dit aandeel, des te hoger de instroom ten opzichte van uitstroom van lesgevend personeel is.
- Het aantal leerlingen op een brin hangt negatief samen met de ratio instroom (t.o.v. uitstroom); hoe groter de brin, des te lager de instroom ten opzichte van uitstroom van lesgevend personeel is.